

«ՌԵՍՈ» ապահովագրական ՓԲԸ

**Ֆինանսական հաշվետվություններ
2010թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտված տարվա համար**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	5
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	9

KPMG Armenia ojs c
8th floor, Erebuni Plaza Business Center,
26/1 Vazgen Sargsyan Street
Yerevan 0010, Armenia

Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա ՓԲԸ
ՀՀ, Երևան, 0010
Վ.Սարգսյանի փ. 26/1,
«Էրեբունի Պլազա» Բիզնես-կենտրոն,
8-րդ հարկ

Telephone Գնայխոս + 374 (10) 566 762
Fax Ֆաքս + 374 (10) 566 762
Internet Ինտերնետ www.kpmg.am

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Ռ-ԵՄՈ» ապահովագրական ՓԲԸ
Խորհրդին

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Ռ-ԵՄՈ» ապահովագրական ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ «Ընկերություն») կից ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2010թ., հաշվետու տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար պատասխանատու է ղեկավարությունը: Ղեկավարությունը պատասխանատու է նաև այնպիսի ներքին վերահսկողության համակարգի ապահովման համար, որը նրա կարծիքով թույլ կտա կազմել սխալների կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվություններ:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը

Մեր պատասխանատվությունն է անցկացված աուդիտի արդյունքում արտահայտել կարծիք ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ: Մենք աուդիտն անցկացրեցինք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համապատասխան: Այդ ստանդարտներով պահանջվում է, որ մենք հետևենք էթիկայի պահանջներին և աուդիտը պլանավորենք ու իրականացնենք՝ ֆինանսական հաշվետվություններն էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու մասին ողջամիտ երաշխիք ձեռք բերելու նպատակով:

Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են այնպիսի ընթացակարգերի իրականացում, որոնք թույլ են տալիս ձեռք բերել աուդիտորական ապացույցներ ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված գումարների և բացահայտումների վերաբերյալ: Ընտրված ընթացակարգերը կախված են աուդիտորի դատողությունից, ներառյալ ֆինանսական հաշվետվությունների՝ խարդախությամբ կամ սխալներով պայմանավորված էական խեղաթյուրումների ռիսկի գնահատումը: Այս ռիսկը գնահատելիս աուդիտորը դիտարկում է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ կերպով ներկայացման համար կիրառվող ներքին վերահսկողության համակարգը, որպեսզի մշակի համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, բայց ոչ կազմակերպության ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու նպատակով: Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են նաև ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման ժամանակ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համապատասխանության, ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների խելամտության, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացման գնահատումը:

Մենք գտնում ենք, որ ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավականաչափ են և համապատասխան՝ մեր կարծիքի հիմք հանդիսանալու համար:

Եզրակացություն

Մեր կարծիքով, ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով, ճշմարիտ են ներկայացնում Ընկերության ֆինանսական վիճակը առ 31-ը դեկտեմբերի 2010թ., ինչպես նաև նրա գործունեության արդյունքներն ու դրամական միջոցների հոսքերը հաշվետու տարվա համար՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն:

Այլ նշում

2009թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, 2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համադրելի տվյալները և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 24-ում բացահայտված տեղեկատվությունն ատոլիտի չեն ենթարկվել:

19 SPS

Էնդրյու Քոբաշել
Տնօրեն

KPHG Armenia

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ
21 հուլիսի 2011թ.

Հակոբ Հարությունյան
Մենեջեր, Ատոլիտի բաժին

[Handwritten signature]

«ՌԵՍՈ» ապահովագրական ՓԲԸ
 Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն
 2010թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

հազ. դրամ	Ծնթգ.	2010թ.	2009թ.
			Աուդիտ չանցած
Համախառն ապահովագրավճարներ	5	474,455	200,695
Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ	5	(183,034)	(99,498)
Չուտ ապահովագրավճարներ		291,421	101,197
Չվաստակաձ ապահովագրավճարների համախառն պահուստի փոփոխություն	5	(61,375)	(160,497)
Վերաապահովագրողների բաժինը չվաստակաձ ապահովագրավճարների համախառն պահուստի փոփոխությունում	5	37,039	78,209
Չուտ վաստակաձ ապահովագրավճարներ		267,085	18,909
Մարված պահանջներ, առանց վերաապահովագրության	6	(139,781)	(8,344)
Ապահովագրության պայմանագրերի պահուստների փոփոխություն	6	(88,248)	(14,391)
Չուտ պահանջներ		(228,029)	(22,735)
Չեռքբերման ծախսումներ	7	(55,080)	(38,173)
Չուտ եկամուտ միջնորդավճարների տեսքով վերաապահովագրությունից		23,013	13,494
Ապահովագրական գործունեության արդյունքերը		6,989	(28,505)
Չուտ եկամուտ ներդրումներից և ֆինանսական ծախսեր	8	6,359	42,816
Վարչական ծախսեր	9	(369,934)	(89,024)
Արժեզրկումից կորուստներ		(15,768)	(11,327)
Վնաս մինչև շահութահարկով հարկումը		(372,354)	(86,040)
Շահութահարկի գծով ծախս	10	-	-
Վնաս և ընդամենը համապարփակ վնաս տարվա համար		(372,354)	(86,040)

5-ից 52րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2011թ. հունիսի 21-ին:

Սամվել Գրիգորյան
 Գործադիր տնօրեն

Վարդանուշ Մինասյան
 Գլխավոր հաշվապահ

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի 9-ից 52-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

հազ. դրամ	Ծնթգ.	2010թ.	2009թ. Աուդիտ չանցած	1 հունվարի 2009թ. Աուդիտ չանցած
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ		42,079	10,614	1,075
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսումներ	7	170,155	-	-
Այլ ակտիվներ		17,777	-	-
Տրված վարկեր		18,632	1,280	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական գործիքներ	11	99,899	-	-
Կանխավճարներ		47,914	3,474	-
Վերաապահովագրողների բաժինը ապահովագրության պայմանագրերի պահուստներում	15	115,720	90,257	-
Վերաապահովագրության և ապահովագրության գծով ստացվելիք գումաներ	12	466,235	22,588	-
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	13	1,931,861	981,118	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	14	231,412	121,203	589,257
Ընդամենը ակտիվներ		3,141,684	1,230,534	590,332
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՄԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ				
Պարտավորություններ				
Ապահովագրության պայմանագրերի պահուստներ	15	324,983	186,936	-
Վերաապահովագրության և ապահովագրության գծով վճարվելիք գումաներ	16	1,349,825	47,655	-
Այլ պարտավորություններ		55,558	12,271	20,620
Ընդամենը պարտավորություններ		1,730,366	246,862	20,620
Սեփական կապիտալ				
Բաժնետիրական կապիտալ	18	1,870,000	1,070,000	570,000
Կուտակված վնաս		(458,682)	(86,328)	(288)
Ընդամենը սեփական կապիտալ		1,411,318	983,672	569,712
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		3,141,684	1,230,534	590,332

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի 9-ից 52-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

հազ. դրամ	Ծնթգ.	2010թ.	2009թ. Աուդիտ չանցած
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ			
Ապահովագրության գծով ստացված ապահովագրավճարներ		1,214,351	185,763
Վերաապահովագրության գծով վճարված ապահովագրավճարներ		(61,916)	(47,294)
Վճարված պահանջներ և օգուտներ		(186,605)	(8,534)
Ձեռքբերման ծախսումներ		(179,002)	(38,173)
Եկամուտ ներդրումներից		61,349	20,321
Վարչական ծախսեր		(334,094)	(96,092)
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Այլ ակտիվներ		(17,867)	-
Տրված վարկեր		(17,352)	(1,280)
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ		(1,006,656)	(980,684)
Գործառնական գործունեությանը օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ մինչև հարկերի վճարումը		(527,792)	(965,973)
Վճարված շահութահարկ		(4,818)	(1,678)
Գործառնական գործունեությանը օգտագործված դրամական միջոցների հոսքեր		(532,610)	(967,651)
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ			
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական գործիքներ		(99,899)	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների զուտ ձեռքբերումներ		(48,902)	(12,608)
Ներդրումային գործունեությանը օգտագործված դրամական միջոցների հոսքեր		(148,801)	(12,608)
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ			
Մուտքեր բաժնետիրական կապիտալի թողարկումից		800,000	500,000
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից		800,000	500,000
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)		118,589	(480,259)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(8,380)	12,205
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ (աուդիտ չանցած)		121,203	589,257
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեվերջի դրությամբ	14	231,412	121,203

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի 9-ից 52-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

«ՌԵՍՈ» ապահովագրական ՓԲԸ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
2010թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

հազ. դրամ	Ծնթգ.	Բաժնետիրական կապիտալ	Կուտակված վնաս	Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2009թ. (աուդիտ չանցած)		570,000	(288)	569,712
Ընդամենը համապարփակ վնաս տարվա համար				
Վնաս և ընդամենը համապարփակ վնաս տարվա համար (աուդիտ չանցած)		-	(86,040)	(86,040)
Սեփականատերերի հատկացումներ				
Թողարկված բաժնետոմսեր (աուդիտ չանցած)	18	500,000	-	500,000
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2009թ. (աուդիտ չանցած)		1,070,000	(86,328)	983,672
Ընդամենը համապարփակ վնաս տարվա համար				
Վնաս և ընդամենը համապարփակ վնաս տարվա համար		-	(372,354)	(372,354)
Սեփականատերերի հատկացումներ				
Թողարկված բաժնետոմսեր	18	800,000	-	800,000
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2010թ.		1,870,000	(458,682)	1,411,318

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի 9-ից 52-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

1 Ներածություն

(ա) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Ընկերության գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկաները, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական ու ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող ընկերությունների համար: Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

(բ) Հիմնական գործունեությունը

«ՌԵՍՈ» ապահովագրական ՓԲԸ-ն («Ընկերություն») հիմնադրվել է որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն 2008թ-ին Հայաստանի Հանրապետությունում: Ընկերությունն ունի ոչ կյանի ապահովագրության տասն ապահովագրական դասերով գործունեության իրականացման լիցենզիա: Ընկերության գործունեությունը կարգավորում են ՀՀ կենտրոնական բանկը («ՀՀ ԿԲ») և Հայաստանի ավտոապահովագրողների բյուրոն:

Հայաստանի Հանրապետությունում Ընկերությունը գործունեությունն իրականացնում է իր գլխամասային գրասենյակի և գործակալությունների ցանցի միջոցով: Գլխամասային գրասենյակի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վարդանանց փող. 16 1/1:

Ընկերության բաժնետերերն են՝ «Պոլիգրաֆիա» ՓԲԸ-ն (50%) և «Սի Այ Էս Էքոիթի Փարթներս Լիմիթիդ» ՍՊԸ-ն (50%):

Ընկերության վերջնական վերահսկող կողմ են հանդիսանում երկու անձ՝ Սերգեյ Սարկիսովը և Գագիկ Ջաբարյանը:

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են ծանոթագրություն 23-ում:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) պահանջների համաձայն: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները Ընկերության ՖՀՄՍ համաձայն պատրաստված առաջին ֆինանսական հաշվետվություններն են: Ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման համար Ընկերությունը կիրառել է ՖՀՄՍ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների առաջին անգամ որդեգրումը» ստանդարտը:

Ծանոթագրություն 24-ում ներկայացված է ՖՀՄՍ-ներին անցման ազդեցությունը Ընկերության ֆինանսական վիճակի, ֆինանսական գործունեության արդյունքների և դրամական միջոցների հոսքերի վրա:

(բ) Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը ՀՀ դրամն է («դրամ»), որը հանդիսանում է Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը և սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը: Ֆինանսական ամբողջ տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՍՍ-ի պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումներն ու համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Այն ենթադրությունների և գնահատումների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք ենթադրում են հաջորդ ֆինանսական տարում էական ճշգրտման ռիսկ, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- Ապահովագրության պայմանագրերի պահուստներ - Ծանոթագրություն 15,
- Հետաձգված հարկային ակտիվ - Ծանոթագրություն 17,
- Կապիտալի կառավարում և ապահովագրության ոլորտի կանոնակարգեր - Ծանոթագրություն 21:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն սույն ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների նկատմամբ և ՖՀՄՍ-ներին անցման նպատակով 2009թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական վիճակի մասին տարեսկզբյան հաշվետվության պատրաստման համար, բացառության այլ դեպքերի, որոնց մասին նշվում է սույն ֆինանսական հաշվետվություններում:

(ա) Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացվող գործարքները փոխարկվում են ՀՀ դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերափոխարկվում են ՀՀ դրամի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Դրամային միավորների գծով արտարժույթով իրականացված գործարքներից շահույթը կամ վնասը հանդիսանում է հաշվետու տարվա սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույթով և ժամանակաշրջանի ընթացքում վճարումներով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և արտարժույթով արտահայտված ու հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված ամորտիզացված արժեքի տարբերությունը: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային միավորները փոխարկվում են գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Արտարժույթի փոխարկումից առաջացած տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

(բ) Ապահովագրության պայմանագրեր

(i) Պայմանագրերի դասակարգում

Ապահովագրության պայմանագիրը այն պայմանագիրն է ըստ որի Ընկերությունը պայմանագրի մյուս կողմից (ապահովադրից) իր վրա է վերցնում նշանակալի ապահովագրական ռիսկ՝ համաձայնվելով հատուցել ապահովադրին կամ այլ շահառուին, եթե սահմանված անորոշ ապագա դեպքը (ապահովագրական պատահար) բացասաբար ազդի ապահովադրի կամ այլ շահառուի վրա: Ապահովագրական ռիսկը չի ներառում ֆինանսական ռիսկը: Ֆինանսական ռիսկը հետևյալ նշվածներից մեկի կամ մի քանիսի հնարավոր ապագա փոփոխության ռիսկն է՝ սահմանված տոկոսադրույթ, արժեթղթի գին, ապրանքի գին, արտարժույթի փոխարժեք, գների կամ դրույքների ինդեքս, վարկունակություն կամ վարկային ինդեքս կամ այլ փոփոխական՝ պայմանով, որ ոչ ֆինանսական փոփոխականի դեպքում այդ փոփոխականը հատուկ չէ պայմանագրի կողմերից մեկին: Ապահովագրության պայմանագրերը կարող են փոխանցել նաև որոշ ֆինանսական ռիսկ: Ապահովագրական ռիսկը նշանակալի է այն և միայն այն դեպքում, եթե ապահովագրական պատահարը կարող է Ընկերության կողմից նշանակալի հատուցումների վճարման պատճառ դառնալ: Պայմանագիրը, որը դասակարգվում է որպես ապահովագրության պայմանագիր, մնում է որպես ապահովագրության պայմանագիր, մինչև բոլոր իրավունքները և պարտականությունները մարվում են, կամ դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը լրանում է: Պայմանագրերը, ըստ որոնց Ընկերությանն ապահովադրից փոխանցվող ռիսկը նշանակալի չի, դասակարգվում են որպես ֆինանսական գործիքներ:

(ii) **Պայմանագրերի ճանաչում և չափում**

Ընդհանուր ապահովագրության պայմանագրեր

Ապահովագրավճարներ

Համախառն ապահովագրավճարները ներառում են տարվա ընթացքում կնքված պայմանագրերից ստացված ապահովագրավճարները, անկախ այն փաստից, թե արդյոք դրանք ամբողջությամբ կամ մասնակի վերաբերում են հաջորդող հաշվետու ժամանակաշրջաններին: Ապահովագրավճարները բացահայտվում են համախառն հիմունքով՝ ներառելով միջնորդներին վճարվելիք կոմիսիոն վճարները և բացառելով ապահովագրավճարների գծով հարկերը և տուրքերը: Ստացված ապահովագրավճարների վաստակած մասը ճանաչվում է որպես հասույթ: Ընկերությունն ապահովագրավճարները վաստակում է ռիսկն իր վրա վերցնելու ամսաթվից, փոխհատուցման ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ կիրառելով համամասնական մեթոդն օրական կտրվածքով: Արտաքին վերաապահովագրության ապահովագրավճարները ճանաչվում են որպես ծախս՝ կիրառելով համամասնական մեթոդն օրական կտրվածքով: Արտաքին վերաապահովագրության ապահովագրավճարների այն մասը, որը չի ճանաչվում որպես ծախս, հաշվառվում է որպես կանխավճար:

Ապահովագրության պայմանագրերի չեղյալ հայտարարում

Ապահովագրության պայմանագիրը չեղյալ է հայտարարվում, եթե գոյություն ունի անկողմնակալ վկայություն, որ ապահովադիրը չի ցանկանում կամ ի վիճակի չէ շարունակել ապահովագրության պայմանագրով նախատեսված ապահովագրավճարների վճարումը: Այս իսկ պատճառով, չեղյալ են հայտարարվում հիմնականում ապահովագրության այն պայմանագրերը, որոնցով նախատեսված ապահովագրավճարները վճարվում են մասնաբաժիններով ապահովագրության պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում:

Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստ

Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստը իրենից ներկայացնում է համախառն ապահովագրավճարների այն մասը, որն ակնկալվում է վաստակել հաջորդ կամ հետագա ֆինանսական տարիներում: Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստը հաշվարկվում է առանձին յուրաքանչյուր ապահովագրության պայմանագրի համար՝ օգտագործելով համամասնության մեթոդն օրական կտրվածքով: Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստը ճանաչելիս հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ապահովագրության պայմանագրերի ակնկալվող չեղյալ հայտարարումները հաշվի չեն առնվում:

Պահանջներ

Չուտ ներկայացված պահանջները ներառում են ֆինանսական տարվա ընթացքում վճարված պահանջները՝ վճարված պահանջների գծով պահուստի շարժի հետ մեկտեղ: Չվճարված պահանջները ներառում են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված, սակայն չվճարված բոլոր պահանջների մարման համար գնահատված ամբողջ ծախսի գծով պահուստները, լինեն դրանք ներկայացված, թե՛ ոչ, ինչպես նաև հարակից արտաքին պահանջների մարման պահանջվող ծախսերի գծով պահուստները:

Չվճարված պահանջները գնահատելու համար ուսումնասիրվում են առանձին պահանջները և ձևավորվում են պահուստներ փաստացի, սակայն դեռ չներկայացված պահանջների գծով, ներքին և արտաքին կանխատեսելի դեպքերի հետևանքները, այդ թվում՝ արտաքին պահանջների մարման ծախսերը, օրենսդրական փոփոխությունները, նախկին փորձը և միտումները: Չվճարված պահանջների գծով պահուստները չեն գեղչվում:

Վերաապահովագրության և սուբրոգացիայի գծով ակնկալվող վերականգնումները ճանաչվում են առանձին՝ որպես ակտիվներ: Վերաապահովագրության և սուբրոգացիայի գծով վերականգնումների գնահատման համար կիրառվում է չվճարված պահանջների գնահատման համար օգտագործվող նմանատիպ մեթոդը:

Նախորդ տարիներում ձևավորված պահանջների գծով պահուստների գումարների ճշգրտումներն արտացոլվում են այն ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններում, որի ընթացքում կատարվել են ճշգրտումները, և առանձին բացահայտվում են՝ էական լինելու դեպքում: Կիրառվող մեթոդները և կատարված գնահատումները վերանայվում են կանոնավոր հիմունքով:

Ուժի մեջ գտնվող ռիսկերի պահուստ

Պահուստ է ձևավորվում ուժի մեջ գտնվող ռիսկերի գծով, որոնք առաջանում են ընդհանուր ապահովագրության պայմանագրերի հետ կապված, երբ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործող ապահովագրության պայմանագրերի չլրացած ժամկետներին վերագրելի պահանջների և ծախսերի անկնալվող արժեքը գերազանցում այդ ապահովագրության պայմանագրերին վերաբերող չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստը՝ ձեռքբերման հետաձգված ծախսումները հանելուց հետո: Ուժի մեջ գտնվող ռիսկերի պահուստը հաշվարկվում է ելնելով բիզնեսի դասերից, որոնք կառավարվում են միասնական հիմունքով՝ չվաստակած ապահովագրավճարները և ուժի մեջ գտնվող պահանջների գծով պահուստներն ապահովելու համար կատարած ներդրումներից ակնկալվող ապագա հատույցները հաշվի առնելուց հետո:

(iii) Վերաապահովագրություն

Բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունը կիրառում է վերաապահովագրություն՝ վերաապահովագրողներին ռիսկի մասնակի փոխանցման միջոցով իր հնարավոր զուտ վնասը սահմանափակելու նպատակով: Վերաապահովագրության համաձայնությունները չեն ազատում Ընկերությանն ապահովադիրների հանդեպ հանձն առած իր պարտականություններից:

Փոխանցված ապահովագրավճարներ և փոխհատուցված օգուտները ներկայացվում են շահույթում կամ վնասում և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում համախառն հիմունքով:

Վերաապահովագրության գծով ակտիվները ներառում են փոխանցված ապահովագրության գծով պարտավորությունների դիմաց վերաապահովագրական ընկերություններից ստացվելիք մնացորդները: Վերաապահովագրությունից վերականգնման ենթակա գումարները գնահատվում են նույն մեթոդով, որը կիրառվում է չվճարված պահանջների պահուստի կամ վերաապահովագրության պայմանագրի հետ կապված մարված պահանջների գնահատման համար:

Վերաապահովագրության գծով ենթադրվող ապահովագրավճարները ճանաչվում են որպես հասույթ և հաշվառվում են այնպես, ինչպես կհաշվառվեին, եթե վերաապահովագրությունը համարվեր ուղղակի բիզնես՝ հաշվի առնելով վերաապահովագրվող բիզնեսի ծառայությունների վերադասակարգումը:

Վերաապահովագրության պայմանագրերի շրջանակներում փոխհատուցման ենթակա գումարները գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ակտիվները համարվում են արժեզրկված, եթե առկա է անկողմնակալ վկայություն, որ Ընկերությունը կարող է չստանալ իրեն հասանելի բոլոր գումարները՝ որպես վերաապահովագրական ակտիվի սկզբնապես ճանաչումից հետո տեղի ունեցած դեպքի արդյունք, և այդ դեպքը արժանահավատորեն չափելի ազդեցություն ունի այն գումարների նկատմամբ, որոնք Ընկերությունը կստանա վերաապահովագրողից: Որպես վերաապահովագրության գծով ակտիվներ հաշվառվում են միայն այն պայմանագրերի գծով իրավունքները, որոնք նախատեսում են նշանակալի ապահովագրական ռիսկի փոխանցում: Այն պայմանագրերի գծով իրավունքները, որոնք չեն նախատեսում նշանակալի ապահովագրական ռիսկի փոխանցում, հաշվառվում են որպես ֆինանսական գործիքներ:

(iv) Հետաձգված ձեռքբերման ծախսումներ

Ձեռքբերման ծախսումները, որոնք իրենցից ներկայացնում են ապահովագրական գործակալներին և բրոկերներին վճարված կոմիսիոն գումարները և վերաապահովագրության գծով կոմիսիոն վճարներ, հետաձգվում ու ամորտիզացվում են այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում Ընկերությունը վաստակում է համապատասխան ապահովագրավճարները: Հետաձգված ձեռքբերման ծախսումները նվազեցվում են այն կոմիսիոն գումարների չափով, որոնք ենթակա են վճարման ապագա ժամանակաշրջաններին վերաբերող ժամկետանց ապահովագրության պայմանագրերի հետ կապված:

(v) Պարտավորությունների համարժեքության ստուգում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրականացվում է պարտավորությունների համարժեքության ստուգում, որոշելու համար, թե արդյոք ապահովագրության պայմանագրերի պահուստները (հանած դրանց հետ կապված՝ ձեռքբերման հետաձգված ծախսումները և ոչ նյութական ակտիվները, ինչպիսիք են ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման կամ պորտֆելի փոխանցման արդյունքում ձեռք բերված ապահովագրության պայմանագրերը) համարժեք են: Այս ստուգումների համար օգտագործվում են ապագա պայմանագրային դրամական միջոցների և հարակից ծախսերի, այդ թվում՝ պահանջների մարման ծախսերի, ապահովագրության պայմանագրերի պահուստներն ապահովող ակտիվներից ստացված ներդրումային եկամուտի ներկայիս լավագույն գնահատականը: Պակասորդի բացահայտման դեպքում համապատասխան հետաձգված ձեռքբերման ծախսումները և համապատասխան ոչ նյութական ակտիվները արժեզրկվում են, իսկ անհրաժեշտության դեպքում ձևավորվում է լրացուցիչ պահուստ: Պակասորդը ճանաչվում է հաշվետու տարվա շահույթում կամ վնասում:

(vi) Ապահովագրության գծով ստացելիք և վճարվելիք գումարներ

Ապահովադիրներին, գործակալներին և վերաապահովագրողներին վճարվելիք և նրանցից ստացվելիք գումարներն իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական գործիքներ և ներառվում են ապահովագրության գծով ստացելիք և վճարվելիք գումարների կազմում, այլ ոչ՝ ապահովագրության պայմանագրերի պահուստներում կամ վերաապահովագրության գծով ակտիվների կազմում: Ապահովադիրների կողմից վճարվելիք գումարները ճանաչելիս հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ապահովագրության պայմանագրերի ակնկալվող չեղյալ

հայտարարումները հաշվի չեն առնվում: Ընկերությունը կանոնավոր կերպով վերանայում է ապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներն արժեզրկման տեսանկյունից: Արժեզրկմանը վերաբերող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 3-ի (ե) կետում:

(գ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Ընկերությունը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ է համարում դրամական միջոցները և ցպահանջ ավանդները:

(դ) Ֆինանսական գործիքներ

(i) Դասակարգում

Տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք գնանշված չեն գործող շուկայում, բացառությամբ այն գործիքների՝

- որոնց Ընկերությունը մտադիր է անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառել,
- որոնց Ընկերությունը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնց Ընկերությունը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնց գծով Ընկերությունը չի փոխհատուցի իր բոլոր սկզբնական ներդրումները՝ վճարունակության անկարողությունից տարբեր այլ պատճառներով:

Միջև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով և ֆիքսված մարման ժամկետով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք Ընկերությունը մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել մինչև մարման ժամկետի լրանալը, բացառությամբ այն ներդրումների՝

- որոնց սկզբնական ճանաչման պահին Ընկերությունը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնց Ընկերությունը նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնք համապատասխանում են վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը:

(ii) Ծանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Ընկերությունը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները հաշվառվում են վերջնահաշվարկի ամսաթվի դրությամբ:

(iii) Չափում

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները, ներառյալ ակտիվ համարվող ածանցյալ գործիքները, չափվում են իրական արժեքով՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են առաջանալ վաճառքի կամ այլ օտարման հետ կապված, բացառությամբ՝

- վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, և
- բաժնային գործիքներում ներդրումների, որոնք գործող շուկայում չունեն գնանշվող շուկայական գին, որոնց իրական արժեքները հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել և որոնք չափվում են սկզբնական արժեքով:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, բացառությամբ այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք նախատեսված են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող և այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք առաջանում են, երբ իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի բավարարում ապաճանաչման պահանջները:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքն իրենից ներկայացնում է այն գումարը, որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած սկզբնապես ճանաչված գումարի և մարման պահին գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան, որը հաշվարկվել է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեքը կորուստը: Հավելավճարները և զեղչերը, ներառյալ գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսումները, ընդգրկված են համապատասխան գործիքի հաշվեկշռային արժեքում և ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(iv) Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև՝ ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

(v) Ապաճանաչում

Ընկերությունն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Ընկերությունը ոչ պահպանում, ոչ էլ փոխանցում է սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Ապաճանաչման պայմանները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները, որոնք առաջացել կամ պահպանվել են Ընկերության կողմից, ճանաչվում են որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Ընկերությունն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Ընկերությունը դուրս է գրում անհավաքագրելի համարվող ակտիվները:

(vi) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվելով զուտ գումարով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

(ե) Արժեզրկում

(i) Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը գնահատվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն հայտնաբերելու նպատակով: Ֆինանսական ակտիվը համարվում է արժեզրկված, եթե անկողմնակալ վկայությունը ցույց է տալիս, որ ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի է ունեցել կորստի դեպք, և այդ կորստի դեպքը բացասական ազդեցություն է ունեցել տվյալ ֆինանսական ակտիվի ապագա գնահատված դրամական հոսքերի վրա, որը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման անկողմնակալ վկայությունը կարող է ներառել պարտականությունների չկատարումը կամ վճարումների հետաձգումը պարտապանի կողմից, Ընկերությանը վճարվելիք գումարի պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Ընկերությունն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի, պարտապանի կամ թողարկողի սնանկացման հայտանիշները, փոխառուների կամ թողարկողների վճարումների կարգավիճակի բացասական փոփոխությունները կամ տնտեսական պայմանները, որոնք կապված են ակտիվների գծով ձախողումների կամ արժեթղթի համար ակտիվ շուկայի վերացման հետ:

Վարկեր, դեբիտորական պարտքեր և մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումային արժեթղթեր

Ընկերությունը վարկերը, դեբիտորական պարտքերը և մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումային արժեթղթերը դիտարկում է արժեզրկման վկայության անհատական և հավաքական հիմունքներով: Բոլոր առանձին վերցված նշանակալի վարկերը, դեբիտորական պարտքերը և մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումային արժեթղթերը գնահատվում են արժեզրկման տեսանկյունից՝ անհատական հիմունքով: Եթե բոլոր առանձին վերցված նշանակալի վարկերի, դեբիտորական պարտքերի և մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումային արժեթղթերի արժեզրկման առանձին վկայություն չի հայտնաբերվում, ապա դրանք գնահատվում են հավաքական հիմունքով՝ տեղի ունեցած, սակայն չբացահայտված արժեզրկման վկայություն հայտնաբերելու նպատակով: Վարկերը, դեբիտորական պարտքերը և մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումային արժեթղթերը, որոնք առանձին վերցված նշանակալի չեն, գնահատվում են արժեզրկման տեսանկյունից հավաքական հիմունքով՝ խմբավորելով ռիսկի համանման բնութագրերով վարկերը, դեբիտորական պարտքերը, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումային արժեթղթերը:

Հավաքական արժեզրկումը գնահատելիս Ընկերությունը դիտարկում է պարտականությունների չկատարման նախկինում առկա միտումները, մարումների ժամկետները, կրած վնասի գումարը, որոնք ճշգրտվում են՝ հաշվի առնելով ղեկավարության դատողությունները, թե արդյոք ներկա տնտեսական և վարկավորման պայմանները թույլ են տալիս, որպեսզի փաստացի վնասն ավել կամ պակաս լինի նախկինում առկա միտումներով առաջարկվողներից:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի արժեքկումից կորուստը հաշվարկվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով գեղչված դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Կորստի գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և արտացոլվում է պահուստային հաշվում՝ վարկերի, դեբիտորական պարտքերի և մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումային արժեթղթերի դիմաց: Ընկերությունը շարունակում է ճանաչել արժեքկված ակտիվի գծով տոկոսները գեղչի հակադարձման միջոցով: Եթե հետագայում տեղի ունեցած դեպքը հանգեցնում է արժեքկումից կորստի գումարի նվազեցմանը, ապա արժեքկումից կորստի գումարի նվազեցումը հակադարձվում է շահույթի կամ վնասի միջոցով:

(ii) Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Ընկերության ոչ ֆինանսական ակտիվների, բացառությամբ պաշարների և հետաձգված հարկային ակտիվների, հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ որոշելու արդյոք առկա է որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեքկված համարվել: Եթե որևէ այդպիսի հայտանիշ առկա է, ապա գնահատվում են ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Ակտիվի փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես հետևյալ երկու մեծություններից առավելագույնը. օգտագործման արժեք և իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսերը: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը գեղչվում են՝ օգտագործելով մինչև հարկումը գեղչման այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի տվյալ շուկայի ներկա գնահատականը և այդ ակտիվին կամ դրամաստեղծ միավորին բնորոշ ռիսկերը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեքկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում են, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեքկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեքկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

(գ) Աշխատակիցների հատուցումներ

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտականությունները չափվում են առանց գեղչման և ծախսագրվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելուց հետո:

Պարտավորությունը ճանաչվում է այն գումարի չափով, որն ակնկալվում է վճարել կարճաժամկետ դրամական միջոցների տեսքով պարգևավճարների կամ շահույթի բաշխման պլանների համաձայն, եթե Ընկերությունն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն այդ գումարը վճարել որպես անցյալ ծառայության արդյունք կամ կարող է արժանահավատորեն գնահատել պարտականությունը:

(ե) Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Ընկերությունը՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, ունի ընթացիկ իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն, որը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, և հավանական է, որ այդ պարտավորությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե հետևանքներն էական են, ապա պահուստները որոշվում են ակնկալվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերը գեղչելով հարկումից առաջ այն դրույքով, որն արտացոլում է տվյալ շուկայում դրամի ժամանակային արժեքը և, անհրաժեշտության դեպքում, այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերը:

(ը) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսումները ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազում՝ առանց հաշվի առնելու հարկային հետևանքները:

(ii) Արտոնյալ բաժնետոմսեր

Արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են են որպես սեփական կապիտալ, եթե ենթակա չեն հետ գնման կամ ենթակա են հետ գնման ըստ Ընկերության որոշման, և շահաբաժինները վճարվում են հայեցողական կարգով: Այդ դեպքում շահաբաժինները ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի բաշխում՝ Ընկերության բաժնետերերի հաստատումից հետո:

Արտոնյալ բաժնետիրական կապիտալը դասակարգվում է որպես պարտավորություն, եթե ենթակա է հետ գնման որոշակի նշված ամսաթվին կամ ըստ բաժնետերերի որոշման, կամ եթե շահաբաժինները վճարվում են ոչ հայեցողական կարգով: Այդ դեպքում շահաբաժինները ճանաչվում են տոկոսային ծախս շահույթում կամ վնասում՝ հաշվեգրվելուս պես:

(iii) Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Ընկերության կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

(թ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված տարրերին: Այդ դեպքում այն ճանաչվում է այլ համապարփակ եկամտում կամ սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա շահութահարկի գծով ակնկալվող վճարման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ներառում է նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկը չի ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք առաջանում են ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման պահին և ազդեցություն չունեն հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի վրա: Հետաձգված հարկի գումարը չափվում է ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքի իրացման կամ մարման ակնկալվող մեթոդի հիման վրա՝ կիրառելով հարկի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է այնքանով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները, չօգտագործված հարկային վնասները և արտոնությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվում են այնքանով, որքանով հավանական չէ, որ հարկային օգուտը կիրացվի:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և հետաձգված հարկային պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե Ընկերությունն ունի ընթացիկ հարկային ակտիվներն ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք կամ կարող է միաժամանակ իրացնել հարկային ակտիվներն ու մարել հարկային պարտավորությունները:

(ժ) Տոկոսային եկամուտ և ծախսեր, կոմիսիոն վճարների տեսքով եկամուտ և այլ վճարներ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում հաշվեգրվելու ժամանակ՝ հաշվի առնելով ակտիվի/պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը կամ կիրառելի լողացող դրույքը: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ներառում են զեղչի կամ հավելավճարի ամորտիզացիան կամ տոկոսակիր գործիքի սկզբնական հաշվեկշռային արժեքի և մարման ժամկետի դրությամբ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված դրա գումարի միջև այլ տարբերությունները:

Այլ վճարները և կոմիսիոն վճարների տեսքով եկամուտը ճանաչվում է համապատասխան ծառայությունը տրամադրելիս:

(ի) Այլ ծախսեր

Վարձակալության վճարներ

Գործառնական վարձակալության գծով վճարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում: Վարձակալության գծով ստացված խրախուսող պայմանները ճանաչվում են որպես վարձակալության գծով ընդհանուր ծախսի անբաժան մաս՝ վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում:

Պայմանական վարձավճարները հաշվառվելու համար վերանայվում են նվազագույն վարձավճարները վարձակալության գործողության ժամկետի մնացորդային ժամանակահատվածի ընթացքում, երբ քիչ հավանական հանգամանքները այլևս գոյություն չունեն և վարձակալության գծով ճշգրտումը հայտնի է:

(լ) Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ, ստանդարտների փոփոխություններ և մեկնաբանություններ չէին գործում 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և չեն կիրառվել սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս: Այդ ստանդարտներից և փոփոխություններից ստորև ներկայացվածները հնարավոր է, որ ազդեցություն կունենան Ընկերության գործունեության վրա: Ընկերությունը մտադիր է ընդունել այդ ստանդարտները և դրանց փոփոխությունները, երբ վերջիններս մտնեն ուժի մեջ:

- Վերանայված ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ» (2010թ.) ստանդարտը ներկայացնում է կապակցված կողմերի հետ գործարքների և դրանց մնացորդների բացահայտման հիմնական պահանջների հետ կապված բացառությունը, ներառյալ պարտավորվածությունները, կառավարության հետ առնչություն ունեցող կազմակերպությունների համար: Ի լրումն, ստանդարտը վերանայվել է ներկայացման որոշ պահանջներ հեշտացնելու նպատակով, որոնք նախկինում պարտադիր չէին հանդիսանում: Վերանայված ստանդարտը պետք է կիրառվի հետադարձ հիմունքով 2011թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Ընկերությունը դեռևս չի որոշել այս փոփոխության հնարավոր ազդեցությունը:
- ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտը կգործի 2013թ. հունվարի 1-ից և հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Նոր ստանդարտը կհրապարակվի մի քանի փուլերով, և ենթադրվում է, որ կփոխարինի ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ. Ճանաչում և չափում» ստանդարտը: ՖՀՄՍ 9-ի առաջին մասը, որը վերաբերում է ֆինանսական ակտիվների դասակարգմանը և չափմանը, հրապարակվեց 2009թ. նոյեմբերին: Երկրորդ մասը, որը վերաբերում է ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգմանը և չափմանը, հրապարակվեց 2010թ. հոկտեմբերին: Ակնկալվում է, որ ստանդարտի մնացած մասերը կհրապարակվեն 2011թ. առաջին կիսամյակի ընթացքում: Ընկերությունն ընդունում է, որ նոր ստանդարտը նախատեսում է բազմաթիվ փոփոխություններ ֆինանսական գործիքների հաշվառման համար և հավանական է, որ էական ազդեցություն կունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: Այս փոփոխությունների ազդեցությունը կվերլուծվի ստանդարտի հաջորդ փուլերի հրապարակմանը զուգընթաց: Ընկերությունը մտադիր չէ ընդունել այս ստանդարտը նախատեսվածից շուտ:
- Բազմաթիվ «ՖՀՄՍ-ների կատարելագործումները» կդիտարկվեն առանձին ստանդարտների կտրվածքով: Բոլոր փոփոխությունները, որոնք հանգեցնում են ներկայացման, ճանաչման կամ չափման հետ կապված հաշվառման փոփոխությունների, ուժի մեջ կմտնեն 2011թ. հունվարի 1-ից ոչ շուտ: Ընկերությունը դեռևս չի վերլուծել այս կատարելագործումների հնարավոր ազդեցությունն իր ֆինանսական վիճակի կամ գործունեության վրա:

4 Ապահովագրական ռիսկի կառավարում

(ա) Ռիսկի կառավարման նպատակները և ապահովագրական ռիսկի նվազեցման քաղաքականությունը

Ընկերության կողմից իրականացվող հիմնական ապահովագրական գործունեությունը ենթադրում է վնաս կրելու ռիսկ անհատների և կազմակերպությունների հետ իրականացվող գործառնություններից, որոնք ուղղակիորեն ենթարկվում են ռիսկին: Նման ռիսկերը կարող են վերաբերել գույքին, պարտավորություններին, դժբախտ պատահարներին, առողջությանը, բեռնափոխադրումներին և այլ վտանգներին, որոնք կարող են առաջանալ ապահովագրվող պատահարից: Արդյունքում, Ընկերության համար ռիսկի գործոն է հանդիսանում անորոշությունը, որը կապված է ապահովագրության պայմանագրի պահանջների ժամկետների և բարդության հետ: Հիմնական ռիսկը կայանում է նրանում, որ պահանջների հաճախականությունը և բարդությունը կարող է նախատեսվածից ավելի մեծ լինել: Ապահովագրվող պատահարները բնույթով հազվադեպ են, և մեկ տարվա ընթացքում պատահարների փաստացի քանակը և չափը տարբերվում են ընդունված վիճակագրական մեթոդով գնահատվածներից:

Ապահովագրական գործունեություն իրականացնելիս Ընկերությունը ենթարկվում է նաև շուկայական ռիսկին: Ընկերությունն ապահովագրական ռիսկը կառավարում է ընդունված վիճակագրական մեթոդների, ռիսկերի կենտրոնացման վերաապահովագրման, անդերրաթինգի սահմանաչափերի, գործառնությունների հաստատման ընթացակարգերի, գործընթացի ուղեցույցների և առաջացող հիմնահարցերի վերահսկման միջոցով:

(i) Անդերրաթինգի ռազմավարություն

Ընկերության անդերրաթինգի ռազմավարության նպատակը տարաբնույթության ապահովումն է, որի արդյունքում Ընկերության պորտֆելը ցանկացած պահի կներառի ոչ փոխկապակցվող ռիսկերի բազմաթիվ դասեր, և ռիսկի յուրաքանչյուր դասը, իր հերթին, անդրադարձ կգտնի մեծ քանակությամբ ապահովագրության պայմանագրերում: Դեկավարությունը գտնում է, որ այս մոտեցումը նվազեցնում է արդյունքի փոփոխվելու հնարավորությունը:

Անդերրաթինգի ռազմավարությունը ներկայացվում է գործարար ծրագրում, որը սահմանում է ապահովագրման ենթակա բիզնեսի դասերը և ենթադասերը, ինչպես նաև տարածքը, որտեղ բիզնեսը պետք է ապահովագրվի: Ռազմավարությունն իրականացվում է անդերրաթինգի ուղեցույցների միջոցով, որոնք սահմանում են անդերրաթինգի մանրամասն կանոններ ծառայությունների յուրաքանչյուր տեսակի համար: Ուղեցույցներն անդրադառնում են ապահովագրություն հասկացությանը, համապատասխան ընթացակարգերին, ռիսկերի նկարագրերին, պայմաններին, իրավունքներին և պարտականություններին, փաստաթղթավորման պահանջներին, պայմանագրերի ձևերին/քաղաքականությունների օրինակներին, կիրառելի սակագների հիմնավորմանը և կիրառելի սակագների վրա ազդող գործոններին: Սակագների հաշվարկն իրականացնելիս հիմք են ընդունվում շահութաբերությունը և տատանումները:

Անդերրաթինգի ուղեցույցների պահպանումը կանոնավոր կերպով վերահսկվում է ղեկավարության կողմից:

(ii) Վերաապահովագրության ռազմավարություն

Ընկերությունը վերաապահովագրում է անդերրաթինգի ենթարկվող ռիսկերի մի մասը՝ վնասներ կրելու ռիսկը կառավարելու և կապիտալի ռեսուրսների անվտանգությունն ապահովելու նպատակով: Ընկերությունը հիմնականում գնում է ֆակուլտատիվ, քվոտային վերաապահովագրություն կամ ավելցուկի վերաապահովագրություն, ինչը թույլ է տալիս նվազեցնել ռիսկին գուտ ենթարկվածությունը 7,100-ից 50,000 հազար դրամի յուրաքանչյուր առանձին պայմանագրի համար կամ որոշ այլ սահմանված հանգամանքներում՝ կախված գործունեության ոլորտից:

Վերաապահովագրության փոխանցված պայմանագրերը ներառում են վարկային ռիսկ, և վերաապահովագրության գծով նման փոխհատուցումները ներկայացվում են անվճարունակության և անհավաքագրելիության հայտնի դեպքերի հետ կապված նվազեցումները կատարելուց հետո: Ընկերությունը կանոնավոր կերպով վերահսկում է վերաապահովագրվողների ֆինանսական վիճակը և պարբերաբար վերանայում է վերաապահովագրության պայմանները:

Ընկերությունը չի կիրառում վնասի սահմանափակմանն ուղղված վերաապահովագրություն:

(բ) Ապահովագրության պայմանագրերի պայմանները և ներառվող ռիսկերի բնույթը

Ստորև ներկայացված են ապահովագրության պայմանագրերի այն պայմանները, որոնք էական ազդեցություն ունեն ապահովագրության պայմանագրերից առաջացող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի ժամկետների և անորոշության վրա: Ի լրումն, ստորև ներկայացվածը թույլ է տալիս գնահատել Ընկերության հիմնական ծառայությունները և հարակից ռիսկերի կառավարման Ընկերության մեթոդները:

(i) Ավտոտրանսպորտային միջոցների ապահովագրություն

Ծառայության առանձնահատկությունները

Ավտոտրանսպորտային միջոցների ապահովագրումը ներառում է ամբողջական համապարփակ ապահովագրություն (Կասկո) և երրորդ անձան հանդեպ պարտավորության ապահովագրություն (ԱՊՊԱ): Կասկո պայմանագրերով կազմակերպություններին և անհատներին փոխհատուցվում է փոխադրամիջոցների հետ կապված կրած կամ դրանց հասցված վնասը: ԱՊՊԱ պայմանագրերով փոխադրամիջոցի սեփականատիրոջը փոխհատուցվում են այն գումարները, որոնք նա վճարում է երրորդ անձանց գույքը վնասելու, մահվան կամ վնասվածքների դեպքում: Այդ իսկ պատճառով, ավտոտրանսպորտային միջոցների ապահովագրությունը ներառում է համապատասխանաբար կարճ ու երկար ժամանակաշրջան ապահովագրական գումարի ստացման և հատուցման վճարման միջև: Որպես կանոն առավել արագ վճարվում են այն պահանջները, որոնք փոխհատուցում են ապահովադրին մեքենայի ֆիզիկական վնասվածքի արդյունքում կրած վնասը: Պահանջները, որոնց վճարումն առավել երկար ժամանակ է պահանջում և որոնք առավել դժվար գնահատելի են, վերաբերում են մարմնական վնասվածքների հատուցումներին:

Ռիսկերի կառավարումը

Որպես կանոն, ավտոտրանսպորտային միջոցների ապահովագրություն հետ կապված պահանջները ներկայացվում են ոչ մեծ հետաձգումներով, և պահանջների բարդությունը համեմատաբար մեծ չէ: Ընդհանուր առմամբ գործունեության այս ոլորտի պահանջների պարտավորություններն առաջացնում են միջին չափի ռիսկ: Ընկերությունը վերահսկում է և արձագանքում է վերանորոգման ծախսերի, վնասվածքների փոխհատուցման, գողությունների հաճախականության և դժբախտ պատահարների հետ կապված պահանջների շարժին ու միտումների փոփոխություններին:

Պահանջների ներկայացման հաճախականության վրա ազդում են անբարենպաստ եղանակային պայմանները, պահանջների քանակն ավելի մեծ է լինում ձմռան ամիսներին:

Ավտոտրանսպորտային միջոցների ապահովագրության տեսակները ենթարկվում են աղերքայթինգի ելնելով դժբախտ պատահարների վիճակագրական տվյալներից: Ընկերությունը վերաապահովագրում է Կասկո ռիսկերը քվոտային վերաապահովագրության կամ ավելցուկի վերաապահովագրության միջոցով, որի արդյունքում վերջնական գուտ վնասը յուրաքանչյուր դեպքի համար սահմանափակվում է 24,000 հազար դրամով:

(ii) Բժշկական ապահովագրություն

Ծառայության առանձնահատկությունները

Այս պայամանագրերով Ընկերությունը փոխհատուցում է բուժման և հիվանդանոցի ծախսերը: Այս պորտֆելը ներառում է թե անհատների ապահովագրության և թե կազմակերպությունների կորպորատիվ ապահովագրության փաթեթները:

Ռիսկերի կառավարումը

Առողջության ապահովագրությունը կախված է բուժման անհրաժեշտության առաջացումից: Այս պայամանագրերի հետ կապված ռիսկը Ընկերությունը վերահսկում բժշկական ստուգման միջոցով, արդյունքում, գները որոշելիս հաշվի են առնվում ապահովագրվողի ներկա առողջական վիճակը և ընտանիքի բժշկական պատմությունը:

(iii) Գույքի ապահովագրություն

Ծառայության առանձնահատկությունները

Ընկերությունը կատարում է գույքի ապահովագրություն: Այս ծառայությունը ներառում է ինչպես անձնական, այնպես էլ՝ արտադրական գույքի ապահովագրություն: Գույքի ապահովագրությունը փոխհատուցում է ապահովադիրին, որոշակի սահմանափակումներով կամ ավելցուկներով, նյութական գույքին հասցված կամ դրա հետ կապված կրած վնասը:

Շենքերին կամ դրանց պարունակությանը հասցված վնասի փոխհատուցման պահանջի համար հիմք հանդիսացող պատահարը սովորաբար հանկարծակի է տեղի ունենում (հրդեհ և անօրինական ներխուժում) և պատճառը հեշտ որոշելի է: Այդպիսով, պահանջը ներկայացվում է կարճ ժամկետներում և կարող է վճարվել առանց հետաձգումների: Այդ իսկ պատճառով, գույքի ապահովագրությունը դասակարգվում է որպես կարճաժամկետ՝ ըստ պահանջի ներկայացման և վճարման միջև ժամանակահատվածի:

Ռիսկերի կառավարումը

Ծառայության հետ կապված հիմնական ռիսկերն են անդերրաթինգի ռիսկը, մրցակցության ռիսկը և պահանջների ներկայացման ռիսկը (ներառյալ բնական աղետների տարածքների ազդեցության փոփոխական տարածքները): Գույքի ապահովագրության հետ կապված Ընկերությունը ենթարկվում է մաս այնպիսի ռիսկի, որը կարող է առաջանալ պահանջներ ներկայացնողների կողմից կորստի չափի արհեստականորեն մեծացման կամ անբարեխիղճ վարքի դեպքում:

Անդերրաթինգի ռիսկն այն ռիսկն է, որ Ընկերությունը չի հավաքագրի անհրաժեշտ ապահովագրավճարներն իր կողմից ապահովագրված տարբեր գույքերի գծով: Անձնական գույքի ապահովագրության դեպքում ակնկալվում է, որ առկա կլինեն համանման ռիսկ ներառող գույքի մեծ թվով տեսակներ: Այնուամենայնիվ, այս մոտեցումը չի գործում կոմերցիոն բիզնեսի համար: Կոմերցիոն գույքի համար ներկայացվող առաջարկները ներառում են վալրի, գործունեության տեսակի և անվտանգության միջոցառումների յուրահատուկ համադրությունը: Այս ռիսկերին համաչափ ապահովագրավճարներին հաշվարկը սուբյեկտիվ է, այսպիսով մասն` ռիսկային:

Այս ռիսկերը հիմնականում կառավարվում են գնագոյացման և վերաապահովագրության միջոցով: Ընկերությունը կիրառում է անդերրայթինգի խիստ չափանիշներ՝ վնաս կրելու ռիսկն Ընկերության համար ընդունելի դարձնելու համար: Ընկերությունը վերաապահովագրում է գույքի ապահովագրման հետ կապված ռիսկերը ավելցուկի վերաապահովագրության միջոցով, որը սահմանափակում է Ընկերության վնասի չափը մինչև 50,000 հազար դրամը յուրաքանչյուր արտադրական գույքի ապահովագրության պայմանագրի և յուրաքանչյուր անձնական գույքի ապահովագրության պայմանագրի համար:

(գ) Ապահովագրական ռիսկի կենտրոնացում

Ընկերության ապահովագրական ռիսկի առանցքային ասպեկտը դա ապահովագրական ռիսկի կենտրոնացումն է, որը կարող է առաջանալ, երբ առանձին պատահարը կամ պատահարների շարքը կարող է զգալի ազդեցություն ունենալ Ընկերության պարտավորությունների վրա: Նման կենտրոնացումները կարող են առաջանալ ապահովագրության մեկ առանձին պայմանագրից կամ համանման ռիսկային առանձնահատկություններով մի շարք փոխկապակցված պայմանագրերից և վերաբերում այն հանգամանքներին, որոնք կարող են տեղիք տալ զգալի պարտավորությունների: Ապահովագրական ռիսկի կենտրոնացման կարևոր ասպեկտն այն է, որ դա կարող է առաջանալ մի շարք առանձին դասերի կամ պայմանագրերի շարքի հետ կապված ռիսկերի կուտակումից:

Ռիսկերի կենտրոնացումը կարող է առաջանալ բարդ հետևանքներով, փոքր հաճախականությամբ պատահարներից, այդ թվում՝ բնական աղետներից և այնպիսի իրավիճակներում, որտեղ անդերրայթինգն ուղղված է առանձին խմբին, օրինակ՝ առանձին աշխարհագրական տարածաշրջանին:

Այս ռիսկերի կառավարման համար Ընկերության կողմից կիրառվող հիմնական մեթոդները երկու կողմ ունեն: Առաջինը, ռիսկը կառավարվում է համապատասխան անդերրայթինգի միջոցով: Անդերրայթերներին չի թույլատրվում անդերրայթինգի ենթարկել ռիսկերը, եթե ակնկալվող շահույթը համաչափ չէ ենթադրվող ռիսկերին: Երկրորդը, ռիսկը կառավարվում է վերաապահովագրության միջոցով: Ընկերությունը ձեռք է բերում վերաապահովագրություն ավտոտրանսպորտային միջոցների և գույքի ապահովագրման իր տարբեր դասերի համար: Ընկերությունը կանոնավոր կերպով գնահատում է վերաապահովագրության հետ կապված ծախսերը և օգուտները:

(դ) Վերաապահովագրական ռիսկ

Ընկերությունը փոխանցում է ապահովագրական ռիսկը անհատական և պորտֆելի ռիսկերը ներառող բազմաթիվ պայմանագրերի գծով անդերրայթինգի հետ կապված վնասը սահմանափակելու համար: Վերաապահովագրության այս պայմանագրերը տարածում են ռիսկը և նվազագույնի են հասցնում վնասի հետևանքները: Յուրաքանչյուր ռիսկի գումարը կախված է առանձին ռիսկի Ընկերության գնահատականից, սակայն, ամեն դեպքում, չի գերազանցում 50,000 հազար դրամը ցանկացած պայմանագրի համար:

Վերաապահովագրության պայմանագրերի պայմաններով վերաապահովագրողը համաձայնվում է փոխհատուցել փոխանցված գումարը պահանջը վճարելու դեպքում: Այնուամենայնիվ, Ընկերությունը շարունակում է պարտավորություն կրել իր ապահովագրողների առջև փոխանցված ապահովագրության հետ կապված, եթե վերաապահովագրողին չհաջողվի կատարել ստանձնած պարտականությունները:

Վերաապահովագրողին ընտրելիս Ընկերությունը հաշվի առնում դրանց վճարունակությունը: Վերաապահովագրողի վճարունակությունը գնահատվում է հասարակական վարկանիշային և ներքին հետազոտությունների արդյունքում ձեռքբերված տվյալների հիման վրա:

(ե) Պահանջների զարգացում

Պահանջների զարգացման վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտվում է Ընկերության ապահովագրական ռիսկը լուսաբանելու նպատակով: Աղյուսակներում համեմատվում են պատահարի տարվա ընթացքում վճարված պահանջներն այդ պահանջների գծով ձևավորված պահուստների հետ: Աղյուսակի վերին մասում ներկայացվում է կուտակային պահանջների ներկա գնահատականը և ցուցադրվում են գնահատված պահանջների փոփոխությունները հետագա հաշվետու տարում կամ պատահարի տարվա վերջում: Գնահատված գումարը ավելանում կամ նվազում է վնասների վճարմանը զուգահեռ, և երբ ավելի մեծ ծավալով տեղեկատվություն է հայտնի դառնում չվճարված պահանջների բարդության ու հաճախականության մասին: Աղյուսակի ստորին մասում ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլված ընդհանուր պահուստի և կուտակային պահանջների գնահատականի համադրումը:

Այս բաժինը ներառում է նաև առանձին պահանջների զարգացման աղյուսակները Ընկերության ապահովագրության գործունեության հիմնական դասակարգերի համար:

Թեև աղյուսակներում բերվող տեղեկատվությունը ներկայացնում է չվճարված պահանջների գնահատականի համարժեքությունն անցյալի փորձի տեսանկյունից, ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողները նախագուշակում են ներկա չվճարված վնասի մնացորդի վրա նախկին ավելցուկի կամ պակասորդի էքստրապոլյացիայի մասին: Ընկերությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել 2010թ. վերջի դրությամբ վճարման ենթակա ընդհանուր պահանջները: Այնուամենայնիվ, ելնելով պահուստավորման գործընթացին բնորոշ անորոշություններից, հնարավոր չէ միանշանակորեն հաստատել, որ մնացորդները համապատասխանորեն են գնահատված:

Պահանջների զարգացման վերլուծություն (համախառն հիմունքով) - Ընդամենը

	Պատահարի տարի		
	2009թ. Աուդիտ չանցած	2010թ.	Ընդամենը
հազ. դրամ			
Կուտակային պահանջների գնահատական			
Պատահարի տարվա վերջի դրությամբ	32,284	189,228	-
- մեկ տարի հետո	35,405	-	-
Կուտակային պահանջների գնահատական	35,405	189,228	224,633
Կատարված կուտակային վճարումները առ հաշվետու ամսաթիվը	(35,405)	(145,668)	(181,073)
Համախառն պարտավորություններ չվճարված պահանջների գծով	-	43,560	43,560

Ստորև ներկայացված է պահանջների զարգացման վերլուծությունն ըստ գործունեության ոլորտների:

**Պահանջների զարգացման վերլուծություն (համախառն հիմունքով) –
Ավտոտրանսպորտային միջոցների ապահովագրություն (Կասկո)**

հազ. դրամ	Պատահարի տարի		
	2009թ. Աուդիտ չանցած	2010թ.	Ընդամենը
Կուտակային պահանջների գնահատական			
Պատահարի տարվա վերջի դրությամբ	11,224	85,335	-
- մեկ տարի հետո	11,947	-	-
Կուտակային պահանջների գնահատական	11,947	85,335	97,282
Կատարված կուտակային վճարումները առ հաշվետու ամսաթիվը	(11,947)	(80,410)	(92,357)
Համախառն պարտավորություններ չվճարված պահանջների գծով	-	4,925	4,925

**Պահանջների զարգացման վերլուծություն (համախառն հիմունքով) -
Բժշկական ապահովագրություն**

հազ. դրամ	Պատահարի տարի		
	2009թ. Աուդիտ չանցած	2010թ.	Ընդամենը
Կուտակային պահանջների գնահատական			
Պատահարի տարվա վերջի դրությամբ	-	90,242	-
- մեկ տարի հետո	-	-	-
Կուտակային պահանջների գնահատական	-	90,242	90,242
Կատարված կուտակային վճարումները առ հաշվետու ամսաթիվը	-	(52,163)	(52,163)
Համախառն պարտավորություններ չվճարված պահանջների գծով	-	38,079	38,079

**Պահանջների զարգացման վերլուծություն (համախառն հիմունքով) -
Գույքի ապահովագրություն**

հազ. դրամ	Պատահարի տարի		
	2009թ. Աուդիտ չանցած	2010թ.	Ընդամենը
Կուտակային պահանջների գնահատական			
Պատահարի տարվա վերջի դրությամբ	19,953	4,120	-
- մեկ տարի հետո	22,361	-	-
Կուտակային պահանջների գնահատական	22,361	4,120	26,481
Կատարված կուտակային վճարումները առ հաշվետու ամսաթիվը	(22,361)	(4,120)	(26,481)
Համախառն պարտավորություններ չվճարված պահանջների գծով	-	-	-

Պահանջների զարգացման վերլուծություն (համախառն հիմունքով) - Այլ

հազ. դրամ	Պատահարի տարի		
	2009թ. Առօրյա չանցած	2010թ.	Ընդամենը
Կուտակային պահանջների գնահատական			
Պատահարի տարվա վերջի դրությամբ	1,107	9,531	-
- մեկ տարի հետո	1,097	-	-
Կուտակային պահանջների գնահատական	1,097	9,531	10,628
Կատարված կուտակային վճարումները առ հաշվետու ամսաթիվը	(1,097)	(8,975)	(10,072)
Համախառն պարտավորություններ չվճարված պահանջների գծով	-	556	556

5 Ապահովագրավճարներ

2010թ.

հազ. դրամ

	Ավտոմեքենաների ապահովագր. (Կրակո)	Բժշկական ապահովագր.	Գույքի ապահովագր.	Շինարարության ապահովագր.	Այլ	Ընդամենը
Համախառն ապահովագրավճարներ	96,431	87,555	133,943	80,611	80,913	479,453
Չեղյալ հայտարարված ապահովագրավճարներ	(199)	(3,319)	(119)	-	(1,361)	(4,998)
Չվաստակաձ ապահովագրավճարների ընդհանուր պահուստի փոփոխություն	9,267	(9,041)	3,661	(42,233)	(23,029)	(61,375)
Համախառն վաստակաձ ապահովագրավճարներ	105,499	75,195	137,485	38,378	56,523	413,080
Հանած՝ վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարները	(30,074)	-	(68,389)	(66,462)	(18,109)	(183,034)
Վերաապահովագրողների բաժինը չվաստակաձ ապահովագրավճարների համախառն պահուստի փոփոխությունում	3,746	-	(9,841)	33,708	9,426	37,039
Փոխանցված վաստակաձ ապահովագրավճարներ	(26,328)	-	(78,230)	(32,754)	(8,683)	(145,995)
Չուտ վաստակաձ ապահովագրավճարներ	79,171	75,195	59,255	5,624	47,840	267,085

2009թ. (աուդիտ չանցած)	Ավտոմեքենաների ապահովագր. (Կասկո)	Բժշկական ապահովագր.	Գույքի ապահովագր.	Շինարարության ապահովագր.	Այլ	Ընդամենը
հազ. դրամ						
Համախառն ապահովագրավճարներ	77,418	-	108,528	-	14,749	200,695
Չվաստակաձ ապահովագրավճարների ընդհանուր պահուստի փոփոխություն	(61,425)	-	(89,729)	-	(9,343)	(160,497)
Համախառն վաստակաձ ապահովագրավճարներ	15,993	-	18,799	-	5,406	40,198
Հանած՝ վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարները	(17,633)	-	(71,305)	-	(10,560)	(99,498)
Վերաապահովագրողների բաժինը չվաստակաձ ապահովագրավճարների համախառն պահուստի փոփոխությունում	14,077	-	57,453	-	6,679	78,209
Փոխանցված վաստակաձ ապահովագրավճարներ	(3,556)	-	(13,852)	-	(3,881)	(21,289)
Զուտ վաստակաձ ապահովագրավճարներ	12,437	-	4,947	-	1,525	18,909

«Այլ» դասում ներառված ապահովագրավճարներն իրենցից ներակայացնում են ճանապարհորդության, բեռնափոխադրումների, անձնական դժբախտ պատահարների, ֆինանսական վնասի և պարտավորության ապահովագրությունների գծով ապահովագրավճարները:

6 Պահանջներ

2010թ.

հազ. դրամ

Փաստացի պահանջներ
 Վերապահովագրողների բաժինը փաստացի
 պահանջներում

**Մարված պահանջներ՝ առանց
 վերապահովագրության**

Փաստացի, սակայն դեռ չներկայացված
 պահանջների պահուստների փոփոխություն
 Ուժի մեջ գտնվող ռիսկերի պահուստների
 փոփոխություն
 Ներկայացված, սակայն դեռ չմարված
 պահանջների պահուստների փոփոխություն

Պահանջների պահուստներում
 վերապահովագրողների բաժնի փոփոխություն
**Ապահովագրության պայմանագրի պայմանների
 փոփոխություն**

Զուտ փաստացի պահանջներ

Ավտոմեքենաների ապահովագր. (Կրակո)	Բժշկական ապահովագր.	Գույքի ապահովագր.	Շինարարության ապահովագր.	Այլ	Ընդամենը
84,082	52,163	26,481	-	9,215	171,941
(15,382)	-	(15,390)	-	(1,388)	(32,160)
68,700	52,163	11,091	-	7,827	139,781
1,117	2,675	(1,052)	-	1,163	3,903
35,808	9,121	-	-	7,432	52,361
1,976	38,079	(19,953)	-	306	20,408
38,901	49,875	(21,005)	-	8,901	76,672
(142)	-	11,718	-	-	11,576
38,759	49,875	(9,287)	-	8,901	88,248
107,459	102,038	1,804	-	16,728	228,029

2009թ. (աուդիտ չանցած)

հազ. դրամ	Ավտոմեքենաների ապահովագր. (Կասկո)	Բժշկական ապահովագր.	Գույքի ապահովագր.	Շինարարության ապահովագր.	Այլ	Ընդամենը
Փաստացի պահանջներ	8,275	-	-	-	857	9,132
Վերաապահովագրողների բաժինը փաստացի պահանջներում	(788)	-	-	-	-	(788)
Մարված պահանջներ՝ առանց վերաապահովագրության	7,487	-	-	-	857	8,344
Փաստացի, սակայն դեռ չներկայացված պահանջների պահուստների փոփոխություն	1,182	-	1,994	-	111	3,287
Ներկայացված, սակայն դեռ չմարված պահանջների պահուստների փոփոխություն	2,949	-	19,953	-	250	23,152
	4,131	-	21,947	-	361	26,439
Պահանջների պահուստներում վերաապահովագրողների բաժնի փոփոխություն	(331)	-	(11,717)	-	-	(12,048)
Ապահովագրության պայմանագրի պայմանների փոփոխություն	3,800	-	10,230	-	361	14,391
Զուտ փաստացի պահանջներ	11,287	-	10,230	-	1,218	22,735

«Այլ» դասում ներառված ապահովագրավճարներն իրենցից ներակայացնում են ճանապարհորդության, բեռնափոխադրումների, անձնական դժբախտ պատահարների և պարտավորության ապահովագրությունների գծով ապահովագրավճարները:

7 Հետաձգված ձեռքբերման ծախսումներ

հազ. դրամ	2010թ.	2009թ. Աուդիտ չանցած
Գործակալներին վճարված կոմիսիոն գումարներ		
ԱՊՊԱ	170,155	-
Բժշկական ստուգումներ	12,400	-
Այլ	42,680	38,173
Ընդամենը ձեռքբերման ծախսումներ	225,235	38,173
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսումների փոփոխություն	(170,155)	-
Ձեռքբերման ծախսումները տարվա համար	55,080	38,173

Հետաձգված ձեռքբերման ծախսումների շարժի վերլուծություն

հազ. դրամ	2010թ.	2009թ. Աուդիտ չանցած
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսումները տարեսկզբի դրությամբ	-	-
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսումների փոփոխություն	170,155	-
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսումները տարեվերջի դրությամբ	170,155	-

8 Չուտ եկամուտ ներդրումներից և ֆինանսական ծախսեր

հազ. դրամ	2010թ.	2009թ. Աուդիտ չանցած
Տոկոսային եկամուտ բանկերում տեղաբաշխված միջոցներից	83,662	18,971
(Վնաս)/շահույթ փոխարժեքային տարբերություններից	(78,589)	23,170
Այլ	1,286	675
	6,359	42,816

9 Վարչական ծախսեր

հազ. դրամ	2010թ.	2009թ. Աուդիտ չանցած
Աշխատակիցների հատուցումներ և աշխատավարձին վերաբերող հարկեր	183,530	66,746
Գովազդ	41,042	2,041
Վարձակալության ծախսեր	29,015	1,658
Անդամակցության վճարներ	25,500	1,250
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	17,437	3,069
Տրանսպորտի և գործողման ծախսեր	13,824	1,278
Աուդիտորական, խորհրդատվական և տեղեկատվական ծառայություններ	12,600	-
Պահպանման ծախսեր	11,676	-
Գրասենյակային պիտույքներ	9,714	2,978
Հաղորդակցության ծախսեր	9,518	2,479
Հարկեր, բացառությամբ շահութահարկի	2,108	-
Այլ վարչական ծախսեր	13,970	7,525
	369,934	89,024

10 Շահութահարկ

Ընկերությունը շահութահարկը վճարում է ընկերությունների համար կիրառվող 20% դրույքով (2009թ-ին՝ 20%):

հազ. դրամ	2010թ.	2009թ. Աուդիտ չանցած
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս		
Ընթացիկ տարի	-	-
Հետաձգված հարկի գծով եկամուտ		
Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	(52,126)	(20,528)
Չճանաչված նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների փոփոխություն	52,126	20,528
	-	-

Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում

	2010թ.		2009թ.	
	հազ. դրամ	%	հազ. դրամ	%
Վնաս մինչև շահութահարկով հարկումը	(372,354)	100	(86,040)	100
Շահութահարկ՝ հաշվարկված կիրառելի հարկային դրույքով	(74,471)	20	(17,208)	20
Չնվազեցվող/չհարկվող միավորներ	22,345	(6)	(3,320)	4
Չճանաչված նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների փոփոխություն	16,800	(5)	-	-
Ընթացիկ տարվա վնաս, որի գծով հետաձգված հարկային ակտիվ չի ճանաչվել	35,326	(9)	20,528	(24)
	-	-	-	-

11 Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական գործիքներ

հազ. դրամ	2010թ.	2009թ.
		Սուղիտ չանցած
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական գործիքներ (չգրավադրված)		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	99,899	-

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական գործիքներն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

12 Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներ

հազ. դրամ	2010թ.	2009թ. Աուդիտ չանցած
Գործակալներից ստացվելիք գումարներ՝ առաջացած ուղղակի ապահովագրության գործառնություններից	352,284	-
Ապահովադիրներից ստացվելիք գումարներ՝ առաջացած ուղղակի ապահովագրության գործառնություններից	83,174	21,800
Վերաապահովագրության գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	30,777	788
	466,235	22,588

Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներն արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

Ընկերությունը չի ենթարկվում էական վարկային ռիսկի ուղղակի ապահովագրության գործառնություններից ստացվելիք գումարների հետ կապված, քանի որ ապահովագրության պայմանագիրը չեղյալ է հայտարարվում, որի հետ մեկտեղ չեղյալ է հայտարարվում նաև ապահովագրության պայմանագրին վերաբերող չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստը, եթե գոյություն ունի անկողմնակալ վկայություն, որ ապահովադիրը չի ցանկանում կամ ի վիճակի չէ շարունակել ապահովագրության պայմանագրով նախատեսված ապահովագրավճարների վճարումը:

13 Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ

հազ. դրամ	2010թ.	2009թ. Աուդիտ չանցած
10 խոշորագույն հայկական բանկեր	1,650,234	895,183
Այլ հայկական բանկեր	281,627	85,935
	1,931,861	981,118

Բանկերում տեղաբաշխված միջոցները ներառում են բանկերում պահվող ժամկետային ավանդները: Բանկերում տեղաբաշխված միջոցները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն:

Բանկերում տեղաբաշխված միջոցները ներառում են կապակցված կողմերի հետ գործարքների 293,485 հազար դրամ գումարով մնացորդը (31 դեկտեմբերի 2009թ.՝ 160,609 հազար դրամ):

Բանկերում տեղաբաշխված միջոցների կենտրոնացում

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը միջոցներ ուներ տեղաբաշխված վեց բանկում (31 դեկտեմբերի 2009թ.՝ չորս բանկում (աուդիտ չանցած), 1 հունվարի 2009թ.՝ մեկ բանկում (աուդիտ չանցած)), որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր արժեքը կազմում էր 1,577,145 հազար դրամ (31 դեկտեմբերի 2009թ.՝ 766,998 հազար դրամ (աուդիտ չանցած), 1 հունվարի 2009թ.՝ 570,000 հազար դրամ (աուդիտ չանցած)):

14 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

հազ. դրամ	2010թ.	2009թ. Աուդիտ չանցած
Ընթացիկ հաշիվներ բանկերում	170,074	121,203
Կանխիկը դրամարկղում	61,338	-
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում արտացոլված դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	231,412	121,203

Բանկերում պահվող ընթացիկ հաշիվները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն: Ընթացիկ հաշիվները պահվում են 10 խոշորագույն հայկական բանկերում:

Բանկերում պահվող ընթացիկ հաշիվները ներառում են կապակցված կողմերի հետ գործարքների 106,964 հազար դրամ գումարով մնացորդը (31 դեկտեմբերի 2009թ.՝ 17,694 հազար դրամ):

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների կենտրոնացում

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը բանկերում չունի այնպիսի հաշիվներ, որոնց մնացորդները կգերազանցեին սեփական կապիտալի 10%-ը (31 դեկտեմբերի 2009թ. և 1 հունվարի 2009թ.՝ նման հաշիվներ չկային (աուդիտ չանցած)):

15 Ապահովագրության պայմանագրերի պահուստներ

2010թ. հազ. դրամ	Համախառն	Վերաապահո- վագրություն	Զուտ
Չվաստակաձ ապահովագրավճարներ	221,872	(115,248)	106,624
Փաստացի, սակայն չներկայացված պահանջներ	7,190	-	7,190
Տեղեկացված պահանջների պահուստ	43,560	(472)	43,088
Ուժի մեջ գտնվող ռիսկերի պահուստ	52,361	-	52,361
Ընդամենը ապահովագրության պայմանագրերի պահուստներ	324,983	(115,720)	209,263
Ընթացիկ	261,167	(74,838)	186,329
Ոչ ընթացիկ	63,816	(40,882)	22,934
	324,983	(115,720)	209,263

«ՌԵՍՈ» ապահովագրական ՓԲԸ
2010թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2009թ. (աուդիտ չանցած) հազ. դրամ	Համախառն	Վերաապահովագրություն	Զուտ
Չվաստակաձև ապահովագրավճարներ	160,497	(78,209)	82,288
Փաստացի, սակայն չներկայացված պահանջներ	3,287	-	3,287
Տեղեկացված պահանջների պահուստ	23,152	(12,048)	11,104
Ուժի մեջ գտնվող ռիսկերի պահուստ	-	-	-
Ընդամենը ապահովագրության պայմանագրերի պահուստներ	186,936	(90,257)	96,679
Ընթացիկ	186,936	(90,257)	96,679
Ոչ ընթացիկ	-	-	-
	186,936	(90,257)	96,679

(ա) Ապահովագրության պայմանագրերի պահուստների շարժի վերլուծություն (ներառյալ վերաապահովագրությունը)

հազ. դրամ	2010թ.	2009թ. Աուդիտ չանցած
Մնացորդը առ 1 հունվարի	186,936	-
Համախառն ապահովագրավճարներ (ծնթգ. 5)	474,455	200,695
Համախառն վաստակաձև ապահովագրավճարներ (ծնթգ. 5)	(413,080)	(40,198)
Նախորդ տարվա պահանջներին վերաբերող գնահատականների և վճարումների փոփոխություն (ծնթգ. 6)	(26,439)	-
Ընթացիկ տարվա պահանջների ակնկալվող ծախսը (ծնթգ. 6)	103,111	26,439
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	324,983	186,936

(բ) Չվաստակաձև ապահովագրավճարների պահուստների շարժի վերլուծություն (ներառյալ վերաապահովագրությունը)

հազ. դրամ	2010թ.	2009թ. Աուդիտ չանցած
Մնացորդը առ 1 հունվարի	160,497	-
Համախառն ապահովագրավճարներ (ծնթգ. 5)	479,453	200,695
Չեղյալ հայտարարված ապահովագրավճարներ (ծնթգ. 5)	(4,998)	-
Համախառն վաստակաձև ապահովագրավճարներ (ծնթգ. 5)	(413,080)	(40,198)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	221,872	160,497

(գ) Պահանջների պահուստների շարժի վերլուծություն (ներառյալ վերաապահովագրությունը)

հազ. դրամ	2010թ.	2009թ. Աուդիտ չանցած
Փաստացի, սակայն չներկայացված պահանջների մնացորդը առ 1 հունվարի	3,287	-
Տեղեկացված պահանջների պահուստի մնացորդը առ 1 հունվարի	23,152	-
Ուժի մեջ գտնվող ռիսկերի պահուստի մնացորդը առ 1 հունվարի	-	-
Պահանջների պահուստի ընդհանուր մնացորդը առ 1 հունվարի	26,439	-
Նախորդ տարվա պահանջներին վերաբերող գնահատականների և վճարումների փոփոխություն (ծնթգ.6)	(26,439)	-
Ընթացիկ տարվա պահանջների ակնկալվող ծախսը (ծնթգ. 6)	50,750	26,439
Ուժի մեջ գտնվող ռիսկերի պահուստի աճ	52,361	-
Պահանջների պահուստի ընդհանուր մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	103,111	26,439
Փաստացի, սակայն չներկայացված պահանջների մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	7,190	3,287
Տեղեկացված պահանջների պահուստի մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	43,560	23,152
Ուժի մեջ գտնվող ռիսկերի պահուստի մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	52,361	-

(դ) Ենթադրություններ և զգայունության վերլուծություն

Ենթադրությունների որոշման գործընթաց

Ակնկալվում է, որ ապահովագրության գծով ակտիվների և պարտավորությունների գնահատման համար օգտագործվող ենթադրությունները կհանգեցնեն պահուստների ձևավորմանը, որոնք բավարար կլինեն ապահովագրության պայմանագրերի գծով առաջացող պարտավորությունները կատարելու համար՝ այնքանով, որքանով դրանք կարելի է կանխատեսել:

Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով չվճարված պահանջների գծով պահուստի ձևավորման հետ կապված անորոշությունը, հավանական է, որ վերջնական արդյունքը տարբեր կլինի նախապես որոշված պարտավորություններից:

Պահուստը ձևավորվում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առ այդ ամսաթիվը տեղի ունեցած պատահարների բոլոր պահանջների (լինեն դրանք ներկայացված, թե՛ ոչ) մարման համար պահանջվող վերջնական ծախսի համար, ներառյալ արտաքին պահանջների մարման ծախսերը՝ հանած արդեն իսկ վճարված գումարները:

Պահանջների գծով պահուստը չի գեղչվում փողի ժամանակային արժեքի հետ կապված:

Որպես ենթադրությունների ելքային տվյալներ սովորաբար օգտագործվում Ընկերության ներքին աղբյուրների տյալները: Ենթադրությունները ստուգվում են դիտարկելի շուկայական տեղեկատվության կամ այլ հրապարակված տեղեկատվության հետ դրանց համապատասխանությունն ապահովելու համար:

Փաստացի, սակայն չներկայացված պահանջների գնահատմանը որպես կանոն ենթադրում է ավելի մեծ անորոշություն, քան արդեն իսկ տեղեկացված պահանջների գնահատումը, երբ առկա է ավելի մեծ ծավալով տեղեկատվություն: Փաստացի, սակայն չներկայացված պահանջները, հաճախ հայտնի են դառնում Ընկերությանը պահանջի համար հիմք ծառայող պատահարի տեղի ունենալուց հետո որոշ ժամանակ անց: Ընկերության պորտֆելի կարճաժամկետ բնույթի պատճառով, պահանջների բավականին մեծ մասը մարվում է պահանջի համար հիմք ծառայող պատահարի տեղի ունենալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում:

Չվճարված պահանջների ծախսը և փաստացի, սակայն չներկայացված պահանջների պահուստները գնահատվում են կիրառելով մի շարք վիճակագրական մեթոդներ: Այս մեթոդները էքստրապոլյացիայի են ենթարկում վճարված և փաստացի պահանջների զարգացումը, մեկ պահանջի միջին ծախսը և պահանջների վերջնական քանակը պատահարի յուրաքանչյուր տարվա համար՝ հիմք ընդունելով նախորդ տարիների դիտարկելի փոփոխությունները և ակնկալվող վնասի հարաբերակցությունները:

Կիրառվող հիմնական վիճակագրական մեթոդներն են.

- Աստիճանային շրթայական մեթոդը, որը ենթադրում է նախորդ տարիների տվյալների օգտագործում որոշակի ամսաթվի դրությամբ պահանջների գծով վերջնական ծախսերի վճարված և փաստացի հարաբերակցությունը գնահատելու համար,
- Ակնկալվող վնասի հարաբերակցության մեթոդը, որի հիմքում ընկած են բիզնեսի գործունեության յուրաքանչյուր տեսակի գծով վնասի դրույքի Ընկերության ակնկալիքները,
- Համեմատական մեթոդը, որն օգտագործում է համադրելի, ավելի մեծ ժամկետով դասերի փորձը պահանջների գծով ծախսերը գնահատելու համար,
- Bornhuetter-Ferguson մեթոդը, որն իրենից ներկայացնում է աստիճանային շրթայական մեթոդի և ակնկալվող վնասի հարաբերակցության մեթոդի համակցությունը:

Փաստացի մեթոդը կամ մեթոդների համակցության կիրառումը կախված է ապահովագրության պայմանագրի դասից՝ հիմք ընդունելով նախկին տարիների պահանջների դիտարկելի փոփոխությունները:

Խոշոր պահանջները որպես կանոն գնահատվում են առանձին և չափվում են առանձին դեպքերի հիմունքով, կամ կանխատեսվում են առանձին՝ այս խոշոր պահանջների զարգացումների և գործողության ոլորտի հետ կապված հնարավոր խեղաթյուրված հետևանքները հաշիվ առնելու համար:

Փաստացի, սակայն չներկայացված պահանջների պահուստները և չվճարված պահանջների պահուստները սկզբնապես գնահատվում են համախառն հիմունքով, և իրականացվում է առանձին հաշվարկ վերաապահովագրության փոխհատուցումների չափը որոշելու համար: Փաստացի, սակայն չներկայացված ապահովագրության գծով ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը գնահատելու համար այս մեթոդն օգտագործում է նախորդ տարիների տվյալները, փաստացի, սակայն չներկայացված պահանջների պահուստների համախառն գնահատականները և վերաապահովագրության պայմանագրերի պայմանները:

Ենթադրություններ

Ընդհանուր ապահովագրության պայմանագրերի պահուստների չափման վրա ամենամեծ ազդեցությունն են գործում պատահարների առավել վաղ տարիների համար ակնկալվող վնասի հարաբերակցությանը վերաբերող ենթադրությունները: Ակնկալվող վնասի հարաբերակցությունը դա ակնկալվող պահանջների և վաստակած ապահովագրավճարների հարաբերակցությունն է: Պարտավորության ընդհանուր չափը որոշելիս՝ դրամական միջոցների ապագա հոսքերի կանխատեսումը ներառում է այն չափորոշիչների գնահատված արժեքը, որոնք կարող են ազդեցություն ունենալ առանձին պահանջի վրա (օրինակ՝ պահանջների հաճախականությունը, փոխհատուցման ժամկետները, ապահովագրվող պատահարի տեղի ունենալու ամսաթվի և պահանջի մարման միջև ընկած ժամանակահատվածը):

Չգայունության վերլուծություն

Ղեկավարությունը գտնում է, որ Ընկերության գործունեության կարճաժամկետ բնույթի պատճառով, Ընկերության պորտֆելը զգայունություն է ցուցաբերում հիմնականում ակնկալվող վնասի հարաբերակցության փոփոխության նկատմամբ: Ընկերությունը ճշգրտումներ է կատարում ապահովագրական սակագների գծով, ելնելով այս փոփոխականների վերջին փոփոխություններից՝ վերջին միտումները հաշվի առնելու համար:

16 Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով վճարվելիք գումարներ

հազ. դրամ	2010թ.	2009թ.
		Առդիտ չանցած
Որպես կանխավճար ստացված ապահովագրավճարներ	1,166,179	8,339
Գործակալներին և բրոկերներին վճարվելիք գումարներ	136,723	38,718
Վերաապահովագրության գծով վճարվելիք ապահովագրավճարներ	46,233	-
Վճարվելիք պահանջներ	690	598
	1,349,825	47,655

2010թ-ին Հայաստանի Հանրապետությունում ներդրվեց պարտադիր ԱՊՊԱ, որը ներառում է 2011թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանները: Ընկերությունը համախառն ապահովագրավճարները ճանաչեց որպես կանխավճար ստացված ապահովագրավճարներ 2010թ-ին կնքված ԱՊՊԱ պայմանագրերի գծով: Գործակալներին վճարված համապատասխան կոմիսիոն գումարները ճանաչվեցին որպես հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր (ծանոթագրություն 7):

17 Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Զճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ

Հետաձգված հարկային ակտիվներ չեն ճանաչվում հետևյալ հոդվածների գծով.

հազ. դրամ	2010թ.	2009թ.
		Աուդիտ չանցած
Հարկային վնասներ	55,854	20,528
Ապահովագրության պայմանագրերի պահուստներ	7,564	-
Հաշվեգրված ծախսեր	9,236	-
	72,654	20,528

Հարկային վնասների մարման ժամկետը լրանում է 2014-2015թթ.: Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն: Հետաձգված հարկային ակտիվներ չեն ճանաչվել նշված միավորի գծով, քանի որ անորոշ է, թե արդյոք առկա կլինի բավարար սպագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց Ընկերությունը կկարողանա օգտագործել ստացված օգուտները:

18 Բաժնետիրական կապիտալ

(ա) Բաժնետիրական կապիտալ

	Սովորական բաժնետոմսեր		Արտոնյալ բաժնետոմսեր	
	2010թ.	2009թ. Աուդիտ չանցած	2010թ.	2009թ. Աուդիտ չանցած
<i>Բաժնետոմսերի քանակը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նշված է այլ տեղեկատվություն</i>				
Անվանական արժեք	1,000,000 դրամ	1,000,000 դրամ	1,000,000 դրամ	1,000,000 դրամ
Թողարկված առ 1 հունվարի	1,070	570	-	-
Թողարկված կանխիկի դիմաց	334	500	466	-
Թողարկված առ 31 դեկտեմբեր, ամբողջովին վճարված	1,404	1,070	466	-

Սովորական բաժնետոմսեր

Բոլոր սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են համարժեք հիմունքով Ընկերության մնացորդային ակտիվների գծով:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Ընկերության բաժնետերերի ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս - մեկ ձայն սկզբունքով:

Հետ չզնվող արտոնյալ բաժնետոմսեր

Արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք չունեն փոխարկել կամ հետ գնել բաժնետոմսերը, սակայն իրավունք ունեն ստանալ անվանական արժեքի 9%-ի չափով տարեկան շահաբաժիններ: Եթե շահաբաժինը չի վճարվում, ապա արտոնյալ բաժնետոմսերը տալիս են քվեարկելու իրավունք մինչև բաժնետերերի հաջորդ տարեկան ժողովը: Այնուամենայնիվ, այս շահաբաժինը կուտակային բնույթ չունի:

Լուծարման դեպքում արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերն առաջին են ստանում հայտարարված չվճարված շահաբաժինները և արտոնյալ բաժնետոմսերի անվանական արժեքը: Այնուհետև, բոլոր բաժնետերերը՝ սովորական և արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերը հավասարապես մասնակցում են մնացած ակտիվների բաշխմանը:

(բ) Ծահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված Ընկերության առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը չունի բաշխման ենթակա պահուստներ ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

19 Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է ապահովագրական գործունեության համար և Ընկերության գործառնությունների կարևոր տարր է: Շուկայական ռիսկը, որը ներառում է փոխարժեքի, տոկոսադրույքի, բաժնետոմսերի գնի հետ կապված ռիսկերը, ինչպես նաև արտարժույթի ռիսկը, վարկային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Ընկերությունը:

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ընկերության ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Ընկերությունը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև շարունակաբար վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող արտադրանքի ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն մոտեցման փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Ընկերության Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարումը վերահսկող համակարգի պատշաճ աշխատանքի համար: Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է հիմնական ռիսկերի կառավարման և ռիսկերի կառավարման ու վերահսկման ընթացակարգերի մշակման և ներդրման, ինչպես նաև խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Ռիսկի թե արտաքին, թե ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Ընկերության կազմակերպչական կառուցվածքի շրջանակներում:

(բ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսադրույքի, արտարժույթի և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների փոփոխությունների ազդեցությանը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն են, որոնք թույլ կտան պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

(գ) Տոկոսադրույքի ռիսկ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են Ընկերության տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունները 2010թ. և 2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և դրանց համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներն այդ ամսաթվի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են մինչև այս ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2010թ. Արժեք հազ. դրամ	2010թ. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք	2009թ. Արժեք հազ. դրամ Աուդիտ չանցած	2009թ. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք Աուդիտ չանցած
Տոկոսակիր ակտիվներ				
Տրված վարկեր				
<i>Աշխատակիցներին տրված վարկեր</i>				
- ՀՀ դրամով	18,632	2.7%	1,280	6.0%
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական գործիքներ				
- ՀՀ դրամով	99,899	12.4%	-	-
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ				
- ՀՀ դրամով	985,291	11.0%	-	-
- ԱՄՆ դոլարով	321,281	8.0%	504,452	8.0%
- Եվրոյով	625,289	7.0%	476,666	6.0%

Տոկոսադրույքի ռիսկը Ընկերության եկամտի կամ ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում:

Տոկոսադրույքի ռիսկն առաջանում է, երբ որոշակի ժամկետայնությամբ փաստացի կամ կանխատեսվող ակտիվներն ավել կամ պակաս են նույն ժամկետայնությամբ փաստացի կամ կանխատեսվող պարտավորություններից:

(դ) Արտարժույթի ռիսկ

Ընկերությունն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ: Արտարժույթի ռիսկն առաջանում է, երբ արտարժույթով արտահայտված փաստացի կամ կանխատեսվող ակտիվներն ավել կամ պակաս են նույն արտարժույթով արտահայտված փաստացի կամ կանխատեսվող պարտավորություններից:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	<u>ՀՀ դրամ</u> <u>հազ. դրամ</u>	<u>ԱՄՆ դոլար</u> <u>հազ. դրամ</u>	<u>Եվրո</u> <u>հազ. դրամ</u>	<u>Ընդամենը</u> <u>հազ. դրամ</u>
Ակտիվներ				
Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներ	436,859	29,376		466,235
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	985,291	321,281	625,289	1,931,861
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	213,960	17,062	390	231,412
Ընդամենը ակտիվներ	1,636,110	367,719	625,679	2,629,508
Պարտավորություններ				
Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով վճարվելիք գումարներ	(71,785)	(111,861)	-	(183,646)
Այլ պարտավորություններ	(55,568)	-	-	(55,568)
Ընդամենը պարտավորություններ	(127,353)	(111,861)	-	(239,214)
Զուտ դիրքը առ 31 դեկտեմբերի 2010թ.	1,508,757	255,858	625,679	2,390,294

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

(Առողիտ չանցած)	ՀՀ դրամ հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ակտիվներ				
Բանկերում տեղաքաշխված միջոցներ	-	504,452	476,666	981,118
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	79,431	278	41,494	121,203
Ընդամենը ակտիվներ	79,431	504,730	518,160	1,102,321
Պարտավորություններ				
Ապահովագրության և վերապահովագրության գծով վճարվելիք գումարներ	(2,573)	(36,743)	-	(39,316)
Այլ պարտավորություններ	(12,271)	-	-	(12,271)
Ընդամենը պարտավորություններ	(14,844)	(36,743)	-	(51,587)
Չուտ դիրքը առ 31 դեկտեմբերի 2009թ.	64,587	467,987	518,160	1,050,734

Ստորև ներկայացվում է արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության նկատմամբ Ընկերության տարվա զուտ եկամտի և սեփական կապիտալի զգայունության վերլուծությունը, որն իրականացվել է 2010թ. ու 2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա դիրքերի և ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի ու Եվրոյի փոխարժեքի 5% փոփոխության պարզեցված սցենարի հիման վրա

հազ. դրամ	2010թ.	2009թ. Առողիտ չանցած
ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի 5% արժեվորում		
ՀՀ դրամի նկատմամբ	12,793	23,399
Եվրոյի փոխարժեքի 5% արժեվորում		
ՀՀ դրամի նկատմամբ	31,284	25,908

2010թ. և 2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վերը նշված արտարժույթների արժեզրկումը ՀՀ դրամի նկատմամբ կունենար հավասար՝ սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ պայմանով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(ե) Վարկային ռիսկ

Ֆիքսված եկամուտով արժեթղթերի պորտֆելը, բանկերում տեղաքաշխված միջոցները, ընթացիկ հաշիվները և տրամադրված վարկերը ենթարկվում են վարկային ռիսկի: Վարկային ռիսկը հնարավոր վնաս կրելու ռիսկն է փոխառուի կողմից պարտքը մարելու անկարողության պատճառով: Ընկերության նպատակն է վաստակել բավարար եկամուտ արժեթղթերի դիվերսիֆիկացված պորտֆելում ներդրումներ կատարելու միջոցով: Ընկերությունն այս ռիսկը կառավարում է միայն պետական արժեթղթեր գնելու միջոցով:

Ընկերությունը վերաապահովագրում է որոշ ռիսկեր վերաապահովագրական ընկերություններում: Վերաապահովագրական ընկերություն ընտրելիս հաշվի է առնվում վճարունակությունը և հուսալիությունը և պակաս չափով՝ տարածվածությունը/տարաբնույթությունը (ռիսկի տարածումը պայմանագրային կողմերի միջև):

Ընկերությունն ունի նաև այլ դեբիտորական պարտքերի մնացորդներ, որոնք կարող են ենթարկվել վարկային ռիսկին: Այս դեբիտորական պարտքերից ամենաէականները գործակալներից ստացվելիք գումարներն ու ստացվելիք ապահովագրավճարներն են: Ապահովադիրներից գումարները չստանալու ռիսկը նվազեցնելու համար ապահովագրության պայմանագրում ներառվում է դրույթ, համաձայն որի ապահովագրության պայմանագիրը չեղյալ է հայտարարվում ապահովագրավճարը սահմանված ամսաթվին չվճարելու դեպքում: Գործակալներից ստացվելիք գումարները կառավարելու համար սահմանվում են համապատասխան սահմանաչափեր:

Բանկերում տեղաբաշխված միջոցների հետ կապված վարակային ռիսկը նվազեցնելու համար Ընկերությունը հիմնականում ներդրումներ է կատարում Հայաստանի 10 առաջատար բանկերում:

Ընկերությունը կանոնավոր կերպով վերահսկում է իր ենթարկվածությունը վարկային ռիսկին:

(գ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Ընկերությունը կունենա դժվարություններ պարտավորվածությունները կատարելիս: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է ֆինանսական կազմակերպությունների՝ ներառյալ Ընկերության իրացվելիության կառավարման էական գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթյամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել վնաս կրելու ռիսկը:

Ընկերության կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Ընկերության իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է ղեկավարության կողմից:

«ՈՆՄՈ» ապահովագրական ՓԲԸ
 2010թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են Ընկերության ակտիվները և պարտավորություններն ըստ պայմանագրով սահմանված մարման ժամկետի 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունների գծով չգեղջված դրամական միջոցների հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված առավել վաղ մարման ժամկետի, էականորեն չեն տարբերվում այս վերլուծության տվյալներից:

հազ. դրամ	Մինչև 1 տարի	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Առանց նշված ժամկետայնութ.	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	42,079	42,079
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսումներ	170,155	-	-	-	170,155
Այլ ակտիվներ	17,777	-	-	-	17,777
Տրված վարկեր	18,632	-	-	-	18,632
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	10,872	89,027	-	-	99,899
Կանխավճարներ	47,914	-	-	-	47,914
Վերաապահովագրողների բաժինը ապահովագրության պայմանագրերի պահուստներում	74,848	40,872	-	-	115,720
Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներ	466,235	-	-	-	466,235
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	1,092,764	839,097	-	-	1,931,861
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	231,412	-	-	-	231,412
Ընդամենը ակտիվներ	2,130,609	968,996	-	42,079	3,141,684
Պարտավորություններ					
Ապահովագրության պայմանագրերի պահուստներ	261,177	63,806	-	-	324,983
Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով վճարվելիք գումարներ	1,349,825	-	-	-	1,349,825
Այլ պարտավորություններ	55,558	-	-	-	55,558
Ընդամենը պարտավորություններ	1,666,560	63,806	-	-	1,730,366
Չուտ դիրքը առ 31 դեկտեմբերի 2010թ.	464,049	905,190	-	42,079	1,411,318

«ՈՆՄՈ» ապահովագրական ՓԲԸ
 2010թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
 ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են Ընկերության ակտիվները և պարտավորություններն ըստ պայմանագրով սահմանված մարման ժամկետի 2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունների գծով չգեղջված դրամական միջոցների հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված առավել վաղ մարման ժամկետի, էականորեն չեն տարբերվում այս վերլուծության տվյալներից:

(Առոլիտ չանցած) հազ. դրամ	Մինչև 1 տարի	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Առանց նշված ժամկետայնութ.	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	10,614	10,614
Տրված վարկեր	1,280	-	-	-	1,280
Կանխավճարներ	3,474	-	-	-	3,474
Վերապահովագրողների բաժինը ապահովագրության պայմանագրերի պահուստներում	90,257	-	-	-	90,257
Ապահովագրության և վերապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներ	22,588	-	-	-	22,588
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	981,118	-	-	-	981,118
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	121,203	-	-	-	121,203
Ընդամենը ակտիվներ	1,219,920	-	-	10,614	1,230,534
Պարտավորություններ					
Ապահովագրության պայմանագրերի պահուստներ	186,936	-	-	-	186,936
Ապահովագրության և վերապահովագրության գծով վճարվելիք գումարներ	47,655	-	-	-	47,655
Այլ պարտավորություններ	12,271	-	-	-	12,271
Ընդամենը պարտավորություններ	246,862	-	-	-	246,862
Չուտ դիրքը առ 31 դեկտեմբերի 2009թ.	973,058	-	-	10,614	983,672

20 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Ըստ Ընկերության գնահատականի Ընկերության ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքն էականորեն չի տարբերվում դրանց հաշվեկշռային արժեքից:

21 Կապիտալի կառավարում և ապահովագրության ոլորտի կանոնակարգեր

(ա) Կապիտալի կառավարում

Ընկերության կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Ընկերությունը որպես կապիտալ սահմանում է տեղական օրենսդրությամբ որպես ապահովագրական ընկերությունների կապիտալ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն ընկերությունների կապիտալը պետք է կազմի 1,000,000 հազար դրամ (31 դեկտեմբերի 2009թ.՝ 500,000 հազար դրամ): 2011թ. հունվարի 1-ից Ընկերության համար կապիտալի նվազագույն չափը դարձավ 1,500,000 հազար դրամ: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթվի դրությամբ Ընկերության կապիտալը համապատասխանում էր սահմանված նվազագույն չափին:

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունն ապահովել էր կապիտալի նվազագույն պահանջը, սակայն խախտել էր այն 2010թ. մի քանի ամիսների ընթացքում: Ընկերությունը կրել է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված տուգանքներ նշված խախտումների համար:

(բ) Ապահովագրության ոլորտի կանոնակարգեր

2010թ-ին Ընկերությունը խախտել է ապահովագրության ոլորտի որոշ կանոնակարգեր, և սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթվի դրությամբ խախտումը հիմնականում վերաբերում էր վերահսկման և ֆինանսական հաշվետվությունների ոլորտներին: Խախտումների համար ՀՀ ԿԲ-ն կարող է սահմանել տույժեր և տուգանքներ, իսկ խախտումները չվերացնելու դեպքում՝ կարող է անվավեր համարել Ընկերության ապահովագրության լիցենզիան: Դեկավարությունը գտնում է, որ նշված խախտումներն էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության գործունեության վրա:

22 Պայմանական դեպքեր

(ա) Դատական վարույթներ

Ժամանակ առ ժամանակ, բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերության դեմ ներկայացվում են հայցեր: Իր գնահատումների և ներքին ու արտաքին մասնագիտական խորհրդատվությունից ելնելով՝ դեկավարությունը գտնում է, որ բացի սույն ֆինանսական հաշվետվություններում որպես պահուստ գրանցվածների, Ընկերությունն այլ էական վնասներ չի կրի:

(բ) Հարկային օրենսդրության հակասություններ և երկիմաստություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են մեկնաբանություններ տարբեր հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել խիստ տույժեր, տուգանքներ և տոկոսագումարներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն սահմանել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս փաստերը Հայաստանի Հանրապետությունում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել սույն ֆինանսական հաշվետվություններ համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

23 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Գործարքներ տնօրենների և վերադաս ղեկավարության հետ

Ստորև ներկայացված է վարչական ծախսերում ներառված վերադաս ղեկավարության և Խորհրդի ընդհանուր վարձատրությունը (ծանոթագրություն 9):

հազ. դրամ	2010թ.	2009թ. Աուդիտ չանցած
Վերադաս ղեկավարության հատուցումներ	39,051	8,837
Աշխատավարձին վերաբերող հարկեր	13,841	1,686
Ընդամենը վարձատրություն	52,892	10,523

(բ) Գործարքներ բաժնետերերի և այլ կապակցված կողմերի հետ

Այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքները ներառում են բաժնետերերի հետ կապակցված ընկերությունների հետ գործարքները:

Ստորև ներկայացված են 2010թ. և 2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները:

հազ. դրամ	2010թ.	2009թ. Աուդիտ չանցած
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն Ակտիվներ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	106,964	17,694
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	293,485	160,609
Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներ	15	-
Պարտավորություններ		
Այլ պարտավորություններ	-	556
Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով վճարվելիք գումարներ	-	16

Ստորև ներկայացված են 2010թ. և 2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բաժնետերերի և այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները:

հազ. դրամ	2010թ.	2009թ.
	<hr/>	<u>Ատոլիտ չանցած</u>
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն		
Տոկոսային եկամուտ	14,798	5,302
Համախառն ապահովագրավճարներ	1,799	1,560
Փաստացի պահանջներ	130	950

24 ՖՀՄՄ-ներին անցման բացատրություն (ատոլիտ չանցած)

Ինչպես նշված է ծանոթագրություն 2-ի (ա) կետում սույն ֆինանսական հաշվետվությունները Ընկերության ՖՀՄՄ համաձայն պատրաստված առաջին ֆինանսական հաշվետվություններն են:

Ծանոթագրություն 3-ում ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է 2010թ. ֆինանսական հաշվետվությունները, սույն ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված 2009թ. համադրելի տեղեկատվությունը և 2009թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (ՖՀՄՄ-ների անցման ամսաթիվ) ՖՀՄՄ համաձայն ֆինանսական վիճակի մասին տարեսկզբյան հաշվետվությունը պատրաստելու համար:

2009թ. դեկտեմբերի 31-ից հետո Ընկերությունը չի պատրաստել ֆինանսական հաշվետվություններ համաձայն ՀԸՀՀՄ:

2009թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2009թ. հունվարի 1-ի դրությամբ նախկին ՀԸՀՀՄ համաձայն ներկայացված սեփական կապիտալի և նախկին ՀԸՀՀՄ համաձայն ներկայացված 2009թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընդհանուր համապարփակ եկամտի միջև էական տարբերություններ չկան: